

“C.E.I.P. RIBESALBES”

P.C.C.

INDEX

0- Base legislativa i Principis en els que es basa la confecció del PCC

1- Estudi de la situació inicial i de les característiques específiques del Centre.

1.1. Fonts del P.C. de tipus intern.

1.1.1. Anàlisi sociològica de l'alumnat.

1.1.2. Anàlisi dels nivells de desenvolupament i maduració de l'alumnat.

1.1.3. Principis psicopedagògics que informen l'elaboració del P.C.

1.1.4. Estructura de les àrees d'aprenentatge (font epistemològica).

1.1.5. Nivell de formació, motivació i disponibilitat del professorat.

1.1.6. Adequació de les estructures organitzatives del Centre.

1.1.7. Materials i recursos didàctics disponibles.

1.1.8. L'entorn físic.

1.1.9. L'entorn humà.

1.1.10. Les condicions socio-econòmiques de la població.

1.1.11. El fons socio-cultural. Oportunitats culturals.

1.1.12. Estructura de la família i condicions familiars.

1.1.13. Les comunicacions. Els serveis socials.

1.1.14. L'entorn socio-lingüístic.

1.2. Consulta de:

1.2.1. Programa lingüístic: Disseny Particular del programa Plurilingüe.

1.2.2. Tractament de la diversitat.

1.2.3. El marc d'adaptacions curriculars significatives necessàries per als alumnes amb necessitats educatives especials.

2- Objectius generals d'Etapa: Adequació al context escolar, socio-econòmic, cultural i socio-lingüístic del Centre i a les característiques de l'alumnat.

3- Objectius generals d'àrea i/o cicle.

4- Continguts. Seqüenciació de continguts per cicles.

5- Criteris d'avaluació de les àrees. Seqüenciació per cicles.

6- Definició de:

6.1. Criteris i opcions metodològiques de caràcter general.

6.2. Criteris d'organització espai-temps.

7- Materials curriculars.

8- Orientacions necessàries per a incorporar els temes transversals al currículum.

9- Avaluació:

9.1. Característiques generals.

9.2. Decisions sobre el procés d'avaluació:

9.2.1. Procediments per a avaluar la progressió de l'alumne.

9.2.2. Criteris de promoció de cicle.

9.2.3. Avaluació del procés d'ensenyament, de la mateixa pràctica docent i del treball de l'equip educatiu.

9.2.3. Document per a avaluar el P.C.C.

P.C.C. del C.E.I.P. "RIBESALBES"

El P.C.C del Centre deurà ser un arma que facilite als docents el treball que es té que dur a terme i al mateix temps done coneixement a qualsevol membre de la comunitat escolar d'aquestes tasques, per si mateixa, per millorar-les o canviar-les d'acord amb la legislació.

L'actual P.C.C te com a base legislativa la Llei Orgànica 2/2006 de 3 de Maig, el Reial Decret 1513/2006 de 7 de desembre del (BOE num.293) pel que s'estableixen els ensenyaments mínims de l'Educació Primària i el Decret 111/2007 de 20 de juliol del Consell pel qual s'estableix el currículum de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana (DOGV 5562, del 24-07-2007).

Al mateix temps, sense oblidar que la Llei 2/2006 anula i substituïx les lleis anteriors, es mantindran dades del PCC del curs 92-93 a efectes comparatius amb els actuals i per què no es perguen per aquells que puguen sentir curiositat històrica.

Les Competències Bàsiques determinades en el Reial Decret 1513, deuran aconseguir-se mitjançant els objectius mínims. Al mateix temps cadascuna de les àrees contribuirà al desenvolupament d'aquestes competències, Així com cada una de les competències bàsiques s'alcantarà com a conseqüència del treball en varies àrees o matèries.

Són competències bàsiques les que deu haver desenvolupat un jove al finalitzar l'ensenyament obligatori per poder autorealitzar-se, exercitar la ciutadania activa, incorporar-se a la vida adulta de manera satisfactòria i poder relitzar un aprenentatge permanent al llarg de la seua vida.

S'indiquen 8 competències bàsiques:

- 1- Competència en comunicació llingüística
- 2- " matemàtica
- 3- Competència en el coneixement i la interacció en el món físic
- 4- Tractament de la informació i competència digital
- 5- Competència social i ciutadana
- 6- " cultural i artística
- 7- " per aprendre a aprendre
- 8- Autonomia i iniciativa personal.

Encara que aquestes competències estiguen referides al acabament de l'ensenyament obligatori, l'escola des de l'ensenyament primari treballarà continuament per a que progresivament s'aconseguisquen aquestes competències en l'alumne.

Es modificaran les situacions específiques del Centre i del poble tenint en compte que ampliant les del PCC del curs 92-93 podem arribar a millorar la consciència històrica i social de l'entorn més pròxim.

1. ESTUDI DE LA SITUACIO INICIAL I DE LES CARACTERISTIQUES ESPECIFIQUES DEL CENTRE.

1.1. FONTS DEL P.C.C. DE TIPUS INTERN .

1.1.1. ANALISI SOCIOLOGIC DE L'ALUMNAT .

Feta l'anàlisi sociològica de l'alumnat del Centre s'observa que no es presenten problemes greus d'inadaptació o marginació .Els problemes,puntuals i lleus,són tractats en les tutories amb el recolzament del membre de l'S.P.E.

1.1.2. ANALISI DELS NIVELLS DE DESENVOLUPAMENT I MADURACIO DE L'ALUMNAT.

El Departament d'Orientació en els cursos 90-91 i 91-92 va fer un estudi col.lectiu dels nivells de desenvolupament dels alumnes.

Per a traure uns resultats significatius, sense ser massa exhaustius, es va realitzar el sondeig als cursos de final de cicle: 2on, 5é i 8é.

La prova elegida va ser el B.A.D.Y.G. "Bateria de Aprendizajes Diferencial y General".

Aquesta prova té distints nivells de dificultat segons l'edat i curs de l'alumne. Està baremada a nivell nacional, considerant el nivell sòcio-econòmic de l'entorn escolar. Nosaltres vam elegir el barem corresponent al nivell sòcio-econòmic i cultural baix. El test medeix:

*Intel.ligència General Verbal: Habilitat Mental Verbal, Aptitud Numèrica, Comprensió Verbal.

*Intel.ligència General No Verbal: Habilitat Mental No Verbal, Raonament lògic i Aptitud Espacial.

*Les dos anteriors sumades ens donen la "Maduresa Intel.lectual" o el que es el mateix, el Quocient Intel.lectual (C.I.)

RESULTATS :

Curs : 90-91

<u>B.A.D.Y.G "B"</u>	<u>B.A.D.Y.G. "E"</u>	<u>B.A.D.Y.G. "M"</u>
Nºalumnes 18	Nºalumnes 18	Nºalumnes 20
X=111	X=95	X=95

Curs : 91-92

Nºalumnes 11	Nºalumnes 16	Nºalumnes 15
X=106	X=90	X=107

Considerant els resultats durant dos anys escolars i en sis cursos, s'observa que els nostres alumnes es situen sobre uns nivells de maduració de C.I.=100, i que les desviacions, si bé cal considerar-les, no són significatives a nivell global, es podria deduir que s'enmarca en el nivell mitjà.

“Actualment les proves s’han decantat a passar-les individualment per l’increment d’alumnes de PT, però es un deure de continuïtat, el passar unes proves que ens indiquen la evolució general dels xiquets del poble”.

1.1.3. PRINCIPIS PSICOPEDAGOGICS QUE INFORMEN L'ELABORACIO DEL PROJECTE CURRICULAR.

Per a que els nostres alumnes assolisquen un nivell òptim d'aprenentatge ens recolzem en una sèrie de principis que atenen bàsicament a:

1. Conèixer les característiques de desenvolupament individual i social dels xiquets de 6-12 anys pel que fa a aptituds, maduresa i hàbits.

2. Conèixer els processos d'aprenentatge segons diversos autors i fonamentalment des del punt de vista de la Teoria Constructivista:

- Relació significativa entre el que l'alumne sap (idees prèvies) i allò que volem que aprenga.

- Reestructuració de l'esquema conceptual.

- Aprenentatge funcional, es a dir, que l'alumne sàpia fer servir els coneixements adquirits en diferents contextos i quan ho necessite.

3. Utilitzar una metodologia i una avaluació que siguin coherents amb aquest procés d'aprenentatge. Tot açò es desenvoluparà amb més detall als punts 6 i 8 del P.C.C.

1.1.4. ESTRUCTURA DE LES AREES D'APRENTATGE (FONT EPISTEMOLOGICA).

No es consideren les àrees d'aprenentatge com a compartiments aïllats. De vegades es fa necessària la globalització i la integració de les àrees, la formulació d'uns continguts procedimentals i actitudinals comuns, la consideració dels ensenyaments transversals al currículum i la interrelació de diferents tipus de continguts.

A més d'aquestes consideracions generals pel que fa a l'estructuració de les àrees, també cal fer les següents puntualitzacions particulars:

- En l'àrea de Coneixement del Medi es concedeix una especial importància a la progressiva conceptualització del temps i del espai, així com a la introducció al coneixement científic. D'altra banda, aquesta àrea ofereix a les demés contextos temàtics motivadors i fàcils de reconèixer, amb significativitat lògica i psicològica, en els quals desenvolupar el procés d'ensenyament-aprenentatge.

- L'àrea d'Educació Artística (Plàstica, música i dramatització) es vertebrà per a desenvolupar la sensibilitat, les capacitats de percepció, expressió i comunicació, la integració social, l'afiançament de la imatge del jo, dels esquemes de orientació i representació espacial, i de la formalització dels llenguatges com a mitjà de representació.

- En l'àrea d'Educació Física el joc ha d'estar sempre present i no només com a contingut sino com a recurs per a tractar altres continguts.

- Les àrees de Castellà i Valencià s'estructuren baix l'enfocament comunicatiu i funcional, el treball sistemàtic per a l'adquisició de les destreses bàsiques (escoltar, parlar, llegir i escriure), el reconeixement de la incidència dels aspectes afectius en l'ús i valoració de la llengua, els comentaris de text i la construcció de textos de qualsevol tipus.

S'ha de recordar que la gramàtica estarà al servei de la llengua i no a l'inrevés.

- En l'àrea de Llengües Estrangeres, el procés d'ensenyament-aprenentatge tindrà com a finalitat desenvolupar la competència comunicativa en els dos aspectes, oral i escrit. Per a això, es tindrà present el desenvolupament de les capacitats generals com la memòria, recomanant-se per a aquest fi la reproducció d'expressions i frases fetes, degudament contextualitzades. També convé destacar la importància del treball cooperatiu en un ambient lúdic i distengut, amb utilització de recursos audiovisuals, diccionari, dramatitzacions...

L'ensenyament de l'anglès s'incorpora al 1er cicle de Primària, en el curs 05-06 i en el tercer nivell del 2on cicle d'Infantil en el 07-08 i en el segon nivell en el curs 08-09, incorporant-lo en les rutines de les primeres hores del matí .

- En l'àrea de Matemàtiques la resolució de problemes no és sols un objectiu general; és també un instrument metodològic important i, així, constitueix un dels eixos vertebradors de l'àrea al llarg de tota l'etapa. Per això serà molt important que els alumnes s'acostumen a plantejar-se problemes i a trobar solucions. Arran de l'estudi i anàlisi de situacions concretes de la vida diària se'ls ensenyarà a organitzar les dades, a associar els conceptes necessaris per a la resolució de les qüestions plantejades, i a expressar i justificar, oralment i per escrit, les operacions i resultats obtinguts.

1.1.5. NIVELL DE FORMACIÓ, MOTIVACIÓ I DISPONIBILITAT DEL PROFESSORAT. (08-09)

El Centre compta amb 3 unitats d'Infantil i amb 5 de Primària amb una unitat habilitada que completa la línia , des del curs 08-09 i també pel curs 09-10 . En total hi han 14 mestres a temps complet i 1 mestra a temps parcial, amb les següents titulacions, especialitats, ...

ESPECIALITATS	Nº DE MESTRES
1- Infantil	6
2- Educació Especial	1
3- Primària	13
4- Castellà-Francés	2
5- Anglès	1
6- Valencià (Superior)	4
7- Valencià (Mitjà)	9
8- Socials	4
9- Matemàtiques – Naturals	3
10- Educació Física	1
11- Música	2
12- P.T.	2
13- Audició i Llenguatge	1
14- Llicenciatures	1

1.1.6.-ADEQUACIO DE LES ESTRUCTURES ORGANITZATIVES DEL CENTRE.

Considerarem les següents estructures organitzatives al Centre:les socials i les materials.

Estructures socials:

- 1-Equip directiu.
- 2-Claustre.
- 3-Consell Escolar.
- 4-Comissió Econòmica.
- 5-Comissió de Convivència .

6-Comissió Pedagògica .

7-Comissió de neteja .

8- Equips de Cicle 4 equips.

9- Una comissió de mediació .

10- A.M.P.A. : 1 associació anomenada “ San Lorenzo “ . FAPA: Penyagolosa .

Aquestes estructures són les que assenyala com a necessàries o amb possibilitat d'existència, al menys, la normativa legal i les necessitats puntuals del Centre. Pensem que són suficients per a portar a terme el P.C.C. fent us d'elles d'acord amb la necessitat del moment.

Els òrgans números 1, 2, 5, 6, seran els que hauran d'actuar de forma més activa. El C.E. i l'A.M.P.A. estaran assabentats de la tasca.

Estructures materials:

1-Biblioteca.

2-Instal.lacions esportives.

3-Aula d'audiovisuals.

4-Aula de manualitats. (a compartir amb la biblioteca en el 07-08)

5-Laboratori. (utilitzat de vegades com a aula)

Aquestes estructures són bàsiques per a portar a terme el nostre projecte curricular, però l'espai n'hi ha que compartir-lo, sense oblidar que aquesta escola fo concebida per a donar abast a 8 unitats d'EGB en 1990, en l'actualitat en dona a 6 unitats de Primària (7 amb els desdobles que es produeixen), a 3 grups de compensatoria, a un grup de PT, aquest espai s'utilitza per les activitats alternatives a la Religió. Hi ha 3 unitats d'Infantil, a més hi ha instalada un aula d'informàtica des de els anys 90.

1.1.7-MATERIALS I RECURSOS DIDACTICS.

1.1. Laboratori : el propi de les escoles d'E.G.B, en estat revisable.

1.2. Biblioteca : Relativament ben dotada, amb demanda interior continuada .

Els medis són els propis d'una escola que al llarg de 18 anys s'ha adaptat a les diferents lleis educatives intentant incrementar la biblioteca d'acord amb les necessitats de cada moment, passant a inventariar des del llibre número 1414 fins el 4617, es a dir realitzant una incorporació de més de 3000 unitats.

Aquesta biblioteca deu ser reestructurada com figura en la PGA del 07-08, com a tasca prioritaria.

Altres tipus de material amb que conta el Centre

1.3. Manualitats: acceptable .

1.4. Material esportiu: prou complet.

1.5. Material musical: prou complet.

1.6. Material d'impressió : disposem de dues fotocopiadores, una multicopista en bon estat, i una impressora electrònica (aquestes últimes quasi fora d'ús).

1.7. Audiovisuals: prou complet en quant a aparells (una televisió, un vídeo, tres radiocassettes, un retroprojector, 2 projectors de diapositives), però cal millorar el material projectable i d'audició.

1.8. Informàtics : S'adjuntarà l'inventari de l'aula d'Informàtica

1.1.8. L'ENTORN FISIC:

- Lloc: Ribesalbes.
- Situació. Coordenades:
 - Latitud : 40° N.
 - Longitud:0°.
 - Altitud del terme: entre 150 m. i 500 m. dalt el nivell del mar.
 - Altitud del poble: entre 170 m. i 200 m.
- Situació en la província de Castelló:
- En la comarca de la Plana Baixa, al sud-est de la província.
- L'indants:
 - Nord : Terme d'Alcora (Comarca : l'Alcalatén)
 - . Sud : Terme d'Onda. (Comarca : Plana Baixa)
 - . Est : Terme d'Onda . (Comarca : Plana Baixa)
 - . Oest : Terme de Fanzara (Comarca : Alt Millars)
- Superfície del terme: 8,4 Km².
- Muntanyes: últimes estribacions de la Cordillera Ibèrica.
Altura màxima en "La Serra".
- Aigües:
 - Riu Millars.

- Barrancs :

- 1) Llops.
- 2) Quinaleta.
- 3) Baita.
- 4) Guixàs.
- 5) Barranquet del Xurro .
- 6) Barranc de Ràtils .
- 7) Barranc de l'Arquet .
- 8) Barranc de Fanzara .
- 9) Altres rases de menys recollida.

- El pantà del Sitjar: que ocupa un bon espai de les antigues hortes del poble: des de el meandre interior de la població fins l'eixida del riu al terme d'Onda.

1.1.9. L'ENTORN HUMA

L'ESTADÍSTICA ESCOLAR EN 2.008, ES REALITZA SOBRE EL 68,47 % DE LES FAMÍLIES DEL CENTRE, QUE SÓN LES QUE COL.LABOREN EN L'ESTUDI.

- En els últims anys el número d'alumnes del Centre està al voltant dels 125 aproximadament.

- Als anys 90, el numero del Centre estava al voltant de 150-160 (amb dues unitats d'ESO)

- Variació del cens de la població:

- Any 19891359 habitants
- Any 19901355 "
- Any 19911332 "
- Any 20081363 "

-Variacions de població en valors absoluts:

ANY	NAIXEMENTS	DEFUNCIONS	EMIGRANTS	INMIGRANTS
1.990	18	12	15	5
1.991	6	14	11	3
2.007	13	20	71	106

1.1.10. ENTORN SOCIO-ECONOMIC.

-Les dades que apareixen són de 2.007-2.008, ja que no val la pena de moment parlar dels efectes a llarg plaç que pot portar la mala situació econòmica de 2.009.

-L'economia del poble gira bàsicament al voltant de la indústria del taulell i de la ceràmica artística.

- Els altres sectors de producció no tenen apenes incidència en la vida del poble. En quasi cap cas es l'agricultura sector principal d'ingressos familiars.

Nº DE FABRIQUES DE TAULELL : 4, dos en el terme d'Onda

" " " COLORIFICI : 2, una en terme d'Onda

" " " CERAMICA ARTISTICA : 3

Evolució industrial : el número de fàbriques de taulell que han tancat des de finals dels anys 60 era de 8 i des de els anys 90, a més: Arzo i Aronda-Delos. Des d'aleshores part de les inversions generades pel capital local s'han realitzat fora del municipi, quan s'han construït empreses noves.

Això ha portat a que part de la gent del poble haja anat fora a treballar. A més a més han hagut inversions al poble per ampliar les empreses ja existents. S'ha construït un polígon industrial amb dues noves empreses, amb poca generació de treball, i que esta encara en periode de desenvolupament. .Aquesta evolució industrial, s'ha convertit en el factor determinant del decreixement de la població, junt a altres factors propis de l'evolució socio-cultural. Així des de finals dels anys 60 o principis dels 70 el número de naixements per any a baixat a prop de la meitat, si es fa excepció de l'any 2003 on es va tornar a naixements propis dels anys 60 -70 i que va generar una unitat d'infantil de 23 alumnes (la major des de 1977).

ACTIVITAT LABORAL AL POBLE- SECTOR TREBALL.
(CURS : 91-92) TREBALLADORS. PROP ASSAL. (% DE 210)

	* Treball	* Prop. assal		
INDUSTRIAL	82	9	39.04	(4.28)
CONSTRUCCIO	3	0	1.42	0
AGRICULTURA	2	0	0.95	0
RAMADERIA	1	0	0.47	0
MINERIA	0	0	0	0
SERVEIS	25	12	11.9	(5.71)
AMA CASA	70	0	33.33	0
ATUR	4	0	1.90	0
JUBILATS	2	0	0.95	0
TOTAL	189	21	89.96%	9.99%
Suma de totals:	210		99.95%	

Els valors actuals (07-08) estan en un nivell paregut als de 1992 a excepció de **les ames de casa** que han passat del **33% al 66%**.

NIVELL ECONOMIC FAMILIAR (Anys 90)

La quasi totalitat dels alumnes del Centre procediesen de famílies asalariades, es per això que els nivells baix, mitja i alt, no serveix per fer cap classificació social, senzillament per determinar les majors o menors necessitats de les famílies vers les exigències econòmiques del Centre.

ANY	FAMILIA	BAIX	MITJA	ALT	% BAIX	% MITJA	% ALT
1.993	107	43	49	15	40,18	45,79	14,01
2.008	93	11	52	30	18,33	51,66	18,33

En 2008 s'actualitzen els valors de renda de 1.991 amb un increment de 300 euros per nivell es a dir :

Baix: menys de 1.200 euros

Mitjà: 1.200 – 2.200 euros

Alt: més de 2.200 euros

La millora de la renda familiar va intimament lligada a l'increment del número de **dones en la població activa.**

NIVELL CULTURAL DELS PARES. En el 92-93 i en 2007-2008

Curs: 92-93

NIVELL	NÚMERO	PORCENTATGE
Molt baix	2	0,95 %
Obligatori	192	91,42 %
Mitjà	11	5,23 %
Superior	5	2,38 %
SUMA DELS PARES	210	

Curs: 2.007-2.008

NIVELL	NÚMERO	PORCENTATGE
Molt baix	1	0,80 %
Obligatori	91	72,20 %
Mitjà	19	15,10 %
Superior	15	11,70 %
SUMA DELS PARES	126	100 %

(Estudi realitzat sobre el 68,41% de pares/mares, del cens del Centre.)

1.1.11. FONS SOCIO-CULTURAL

- Organitzacions locals del municipi:

.Biblioteca.

.Música: hi ha una banda (Agrupació musical Sta Cecília).

Els primers cursos de solfeig es fa al poble amb dependència del Conservatori d'Onda.

.Esports: Futbol. (Club Esportiu Ribesalbes)

.Equip de bàsquet (Associació de joves)

-Organitzacions Comarcals. (Prenen a Onda com a centre comarcal)

.Biblioteca. (Funcionament)

.Música. (Conservatori)

.Esports: Poliesportiu, futbol.

.Estudis: B.U.P. i F.P.

1.1.12. ESTRUCTURA FAMILIAR.

- Fonamentalment clàssica. Curs : 92-93

Curs : 07-08

-Número de pares:	185
-Famílies monoparentals	10
-Pares divorciats:	5
-Número de separats:	5
-Famílies de fet	1
-Alum.en-acollida	-

1.1.13. LES COMUNICACIONS. ELS SERVEIS SOCIALS.

-Comunicacions:

. 3 carreteres locals. Les que uneixen Ribesalbes amb Alcora i Onda molt millorades i la de Castelló amb les mateixes condicions que en els anys 90)

. Servei autobús: junt al transport d'autobús que hi havia en l'any 92 a les 7'30 hores, s'incorpora provisionalment un viatge a les 10'00 hores i un altre a les 12'00hores (tots en la línia Onda-Ribesalbes).

. Vehicles privats: mitja superior a un vehicle per família.

-Serveis socials:

. Escola de Primària i Infantil : 14 mestres, una a temps parcial , igual que la psicòloga i la logopeda.

. Consultori de Sanitat: 1 metge i 1 A.T.S. A mes dues vegades per setmana hi ha 1 pediatra

1.1.14. L'ENTORN SOCIO-LINGÜÍSTIC.

Donada la circumstància de que el centre es troba en un poble amb arrels valencianes però amb una forta immigració castellano-parlant (anys 60), la dualitat en l'ús de les llengües es manifesta clarament. Per a concretar i quantificar amb precisió les dades de l'entorn sociolingüístic del Centre, hem passat una enquesta als alumnes i hem obtingut els següents resultats:

Curs : 92 - 93

Llengua familiar dels alumnes:

VALENCIA: 41'44%

CASTELLÀ: 41,44%

VALENCIÀ –CASTELLÀ: 17%

No es considerava als estranger sense domini de llengües oficials

En l'estudi realitzat en l'any 2007 poden traure les següents conclusions:

* Hi existeix una gran igualtat entre el nombre d'alumnes que tenen com a llengua materna el valencià i aquells que tenen el castellà.

* Si analitzem la integració lingüística del immigrants i fent un poc d'història, podem dir que aquesta immigració (anys 50 i 60) va ser tan forta que va fer que el castellà s'imposara a la llengua autòctona, en aquest cas el valencià (a finals dels anys 80).

Les noves dades obteses en l'any 2007-08 ens indiquen que:

El 52'5% té com a llengua vehicular el valencià.

El 39'7% el castellà

El 7'7% la llengua estrangera.

El 23% de les famílies anteriors utilitzen indistintament el valencià i el castellà.

D'aquestes dades podem deduir l'efecte produït per la introducció del Valencià dins del Centre, i del PEV.

1.2. ATENCIÓ A LES LLENGÜES I LA DIVERSITAT:

1.2.1. PROGRAMA D'EDUCACIO PLURILINGÜE.

El nostre Centre té un Pla d'ensenyament en Valencià, que té com a objectiu afavorir el que els alumnes dominen per igual les dues llengües oficials al acabament de l'ensenyament obligatori.

Es comença amb aquest Pla en l'any 1994 i anteriorment l'ensenyament del valencià s'incorpora de manera progressiva d'acord a la situació socio-política del moment i de les possibilitats humanes per a fer-lo.

Es comença al final dels anys 80 i continuà progressivament fins la situació actual de la següent manera.

El nostre Centre segueix el PEV Programa d'Incorporació Progressiva del Valencià, en el grau total de tractament en l'extensió progressiva, havent arribat als alumnes de vuitè el curs 91-92.

Al curs 92-93 les assignatures impartides en valencià foren: "Coneixement del Medi" en tot el cicle mitjà , "Naturals" i "Socials" en tot el cicle superior.

Pel que fa al tractament de les llengües:

-En preescolar s'introdueix la lectoescriptura en Valencià i l'assignatura de Llengua Castellana es treballa a nivell oral.

-En primer curs de primària s'aprofundeix en la lectoescriptura en Valencià i s'introdueix la lectura en castellà. La llengua Castellana es continua treballant a nivell oral bàsicament. S'introdueix l'escriptura en Castellà, només amb paraules que no produeixen interferències amb l'aprenentatge de la lectoescriptura en Valenciana , i a nivell molt elemental.

-En segon curs de primària es treballa la llengua Castellana com en primer, bàsicament a nivell oral. S'afiança la lectura i escriptura en Valencià. En Castellà, es millora la lectura i, en l'escriptura s'introdueixen els signes gràfics no treballats en primer, sempre imitant un model escrit.

-A partir de tercer nivell es treballen les llengües d'acord amb els criteris legals i el Pla d'Extensió Progressiva.

La situació del professorat front a l'ensenyament d'amb dues llengües fo molt favorable. Dels dotze mestres, deu tenien el nivell superior de reciclatge en valencià i dos el nivell mitjà.

També cal dir que la llengua de comunicació professor-alumne és el valencià en la majoria d'ocasions .

. A partir del curs 93-94 l'assignatura d'E.F. es dona en Valencià.

En el curs08-09 s'introdueix en infantil l'ensenyament de l'Anglès amb un hora i mitja setmanal de la manera que es marca en el Disseny Particular del Programa d'educació Plurilingüe del Centre, d'acord amb la Resolució de 30 de juliolde 2008 i aprovat per la Conselleria d'Educació amb data de 10 de desembre de 2008.

1.2.2. TRACTAMENT DE LA DIVERSITAT.

El tractament de la diversitat és un motiu d'enriquiment personal i social per a aquesta escola.

Donat que la diversitat és un fet inherent al desenvolupament humà, l'educació escolar haurà d'assegurar un equilibri entre el caràcter prescriptiu del currículum i la innegable diversitat personal.

L'escola que es pretén haurà d'oferir la possibilitat d'aprendre a ser individualment; a trobar la identitat de cadascú. Aquesta concepció suposa una escola oberta a la diferència, en la que la diversitat apareix més com un avantatge que com un inconvenient.

Pel propi model de disseny curricular presentat, es poden distingir diferents moments on la diversitat pot ser contemplada.

Un primer moment, el constitueix el **projecte curricular de centre**.

Un segon moment el constitueixen les **programacions d'aula**.

Un tercer moment, ja dins l'aula, seria la **utilització de diferents recursos didàctics** (agrupaments flexibles, materials diversificats, adaptacions curriculars...) que possibiliten una atenció el més individualitzada possible a les característiques del grup.

L'adaptació curricular individualitzada és l'últim pas del procés d'individualització, en el que s'ha de realitzar el conjunt d'ajusts necessaris, a partir dels elements de la proposta curricular del grup-classe, per a donar resposta a les necessitats educatives especials d'un xiquet o xiqueta.

Per tot el que hem dit abans, la nostra tasca educativa preveu:

- El reconeixement del dret a la diferència.
- La valoració del que és propi de cada individu.
- L'adopció de models de comportament no sexistes.

Els dos primers punts seran tractats amb més profunditat en el següent apartat.

Pel que fa a l'adopció de models de comportament no sexistes (encara que per molts siga un problema superat) es tindrà en consideració, les estratègies a seguir seran:

- Interrogar-nos sobre les diferències de comportament entre xiquets i xiquetes.
- Valorar la predisposició, aparentment espontània, dels xiquets o xiquetes per algunes activitats.
- Reflexionar sobre la influència de les expectatives de comportament social assignades a cada sexe.

Així posarem atenció a:

- La tria de material didàctic.
- Els aspectes lingüístics.
- No afavorir cap activitat que recolze conductes o comportaments sexistes.

1.2.3. EL MARC D'ADAPTACIONS CURRICULARS SIGNIFICATIVES NECESSARIES PER ALS ALUMNES AMB NECESSITATS EDUCATIVES ESPECIALS.

L'atenció a la diversitat de l'alumnat la contemplarem des d'aquestes vessants:

- Alumnes amb problemes en el desenvolupament i/o dificultats d'aprenentatge significativament més grans que la majoria d'alumnes de la seva edat.
- Alumnes que presenten desavantatges o incapacitats (tan inferiors com superdotats) que els dificulten l'ús dels recursos més generals i ordinaris.
- Aquells alumnes que per determinades condicions de risc de caire personal, familiar o social podrien ser considerats subjectes inclosos en els apartats anteriors si no se'ls facilitaren els ajuts necessaris.

L'afluència d'inmigrants estrangers és un problema de diversitat que no figurava en el P.C.C. dels anys 90 i que es tracta de solucionar en el centre amb l'aula d'acollida, formant grups segons les necessitats individuals educatives dels alumnes i els recursos humans del centre.

El marc en el que el programa es du a terme amb els alumnes amb aquestes característiques, parteix en un principi de la detecció per part del tutor de les possibles carències que presenten els seus alumnes. Segons com siga la problemàtica, el tutor farà una Adaptació Curricular Individualitzada, o bé si el problema és més greu (diferència d'un cicle en el nivell de coneixements), confeccionar una Adaptació Curricular Individualitzada Significativa seguint el procés que es determina legalment en la programació general de l'aula i/o del currículum ordinari.

Les A.C.I. poden ser :

- Acomodant els objectius, continguts, mètodes, organització, recursos, etc. a les peculiaritats de l'alumne.
- Ampliant el temps que precisen els alumnes per a completar els objectius mínims de cada cicle.
- Atorgant prioritat a l'adquisició de determinats objectius/continguts.

Passos a seguir en l'elaboració i seguiment dels A.C.I.S:

- Omplir el tutor el "Qüestionari d'Identificació Inicial de Necessitats Educatives Especials", sol·licitant així l'ajuda de l'S.P.E.
- Donar coneixement a la família de la necessitat i procés a seguir .
- Valoració Psicopedagògica per part de l'SPE.
- Elaboració de l'Informe Psicopedagògic per part del membre de l'SPE.
- Informació de l'SPE al tutor i professor-a d'E.E., per tal d'elaborar conjuntament l'Adaptació Curricular Individualitzada (A.C.I.).

- Elaboració de l'A.C.I o A.C.I.s.
- Informació als pares dels resultats i els objectius a aconseguir.
- Seguiment del desenvolupament de l'ACI per part de tots (tutors, pares , mestra de Pedagogia Terapèutica i COPE) ..
 - En aquest seguiment es tindrà present la possible promoció de l'alumne, es a dir, incorporar-lo al currículum ordinari, llevant-li els suports específics quan siga possible.

Fins de la LOE.

1. El sistema educatiu espanyol s'orientarà a la consecució dels fins següents:

a) El ple desenvolupament de la personalitat i de les capacitats dels alumnes.

b) L'educació en el respecte dels drets i llibertats fonamentals, en la igualtat de drets i oportunitats entre hòmens i dones i en la igualtat de tracte i no discriminació de les persones amb discapacitat.

c) L'educació en l'exercici de la tolerància i de la llibertat dins dels principis democràtics de convivència, així com en la prevenció de conflictes i la resolució pacífica dels mateixos.

d) L'educació en el mèrit i en l'esforç personal.

e) La formació per a la pau, el respecte als drets humans, la vida en comú, la cohesió social, la cooperació i solidaritat entre els pobles així com l'adquisició de valors que propicien el respecte cap als èssers vius i el medi ambient, en particular al valor dels espais forestals i el desenvolupament sostenible.

f) El desenvolupament de la capacitat dels alumnes per a regular el seu propi aprenentatge, confiar en les seues aptituds i coneixements, així com per a desenvolupar la creativitat, la iniciativa personal i l'esperit emprenedor.

g) La formació en el respecte de la pluralitat lingüística i cultural d'Espanya i de la interculturalitat com un element enriquidor de la societat.

h) L'adquisició d'hàbits intel·lectuals i tècniques de treball, de coneixements científics, tècnics, humanístics, històrics i artístics, així com el desenvolupament de hàbits saludables, l'exercici físic i l'esport.

i) La capacitat per a l'exercici d'activitats professionals.

j) La capacitat per a la comunicació en les llengües oficials, i en una o més llengües estrangeres.

k) La preparació per a l'exercici de la ciutadania i per a la participació activa en la vida econòmica, social i cultural, amb actitud crítica i responsable i amb capacitat d'adaptació a les situacions canviant de la societat del coneixement.

Resumint :

La finalitat de l'Educació primària és proporcionar a tots els xiquets i xiquetes una educació que permeti el seu desenvolupament personal i el seu propi benestar, adquirir les habilitats culturals bàsiques relatives a l'expressió i comprensió oral, a la lectura, a l'escriptura i al càlcul, així com desenvolupar habilitats socials, hàbits de treball i estudi, el sentit artístic, la creativitat i l'afectivitat.

OBJECTIUS GENERALS D'ETAPA. (Real Decret 1513/ 06)

L'Educació primària contribuirà a desenvolupar en els xiquets i xiquetes les capacitats que els permeten:

a) Conèixer i apreciar els valors i les normes de convivència, aprendre a actuar d'acord amb elles, preparar-se per a l'exercici actiu de la ciutadania i respectar els drets humans, així com el pluralisme propi d'una societat democràtica.

- b) Desenvolupar hàbits de treball individual i d'equip, d'esforç i responsabilitat en l'estudi així com actituds de confiança en si mateix, sentit crític, iniciativa personal, curiositat, interès i creativitat en l'aprenentatge.
- c) Adquirir habilitats per a la prevenció i per a la resolució pacífica de conflictes, que els permeten desenvolupar-se amb autonomia en l'àmbit familiar i domèstic, així com en els grups socials amb què es relacionen.
- d) Conèixer, comprendre i respectar les diferents cultures i les diferències entre les persones, la igualtat de drets i oportunitats d'hòmens i dones i la no discriminació de persones amb discapacitat.
- e) Conèixer i utilitzar de manera apropiada la llengua castellana i, si l'haguera, la llengua cooficial de la Comunitat Autònoma i desenvolupar hàbits de lectura.
- f) Adquirir en, almenys, una llengua estrangera la competència comunicativa bàsica que els permeta expressar i comprendre missatges senzills i desenvolupar-se en situacions quotidianes.
- g) Desenvolupar les competències matemàtiques bàsiques i iniciar-se en la resolució de problemes que requerisquen la realització d'operacions elementals de càlcul, coneixements geomètrics i estimacions, així com ser capaços d'aplicar-los a les situacions de la seua vida quotidiana.
- h) Conèixer i valorar el seu entorn natural, social i cultural, així com les possibilitats d'acció i participació en el mateix.
- i) Iniciar-se en la utilització, per a l'aprenentatge, de les tecnologies de la informació i la comunicació desenvolupant un esperit crític davant dels missatges que reben i elaboren.
- j) Utilitzar diferents representacions i expressions artístiques i iniciar-se en la construcció de propostes visuals.

k) Valorar la higiene i la salut, acceptar el propi cos i el dels altres, respectar les diferències i utilitzar l'educació física i l'esport com mitjans per a afavorir el desenvolupament personal i social.

l) Conèixer i valorar els animals més pròxims al ser humà i adoptar modes de comportament que afavorisquen la seua atenció.

m) Desenvolupar les seues capacitats afectives en tots els àmbits de la personalitat i en les seues relacions amb els altres, així com una actitud contrària a la violència, als prejudis de qualsevol tipus i als estereotips sexistes.

n) Fomentar l'educació viària i actituds de respecte que incidisquen en la prevenció dels accidents de tràfic.

OBJECTIUS GENERALS D'ETAPA (PRIMARIA).

Adequació al context escolar, socio-econòmic, cultural i sòcio-lingüístic del Centre i a les característiques de l'alumnat.

a) Comprendre i produir missatges orals i escrits en valencià i castellà, atenent diferents intencions i contextos de comunicació, i comprendre i elaborar missatges orals i escrits senzills i con-textualitzats en una llengua estrangera.

El Centre considera que l'eix vertebrador per a l'estudi de les llengües és el fet comunicatiu. L'objectiu bàsic serà assolir la competència comunicativa (parlar, escoltar, llegir i escriure) en diferents contextos i situacions de comunicació i tot aprofitant la realitat i el bagatge cultural, primer de l'entorn més proper al xiquet i després progressivament de l'entorn més llunyà.

També es considera fonamental treballar les actituds que afavoresquen un clima de respecte front a les llengües i els parlants.

En llengua estrangera es treballarà bàsicament a nivell oral de manera que la llengua es pugua convertir en un mitjà de comunicació .

b) Comunicar-se a través de mitjans d'expressió verbal, corporal, visual, plàstica, musical i matemàtica, i desenvolupar la sensibilitat estètica, la creativitat i la capacitat per a gaudir de les obres i manifestacions artístiques.

Al Centre es treballarà per aconseguir que tots els xiquets es comuniquen a través dels diferents mitjans d'expressió segons les seues possibilitats i malgrat les seues limitacions. Per això es considera fonamental la creació d'un clima de respecte mutu que afavoresca la participació de tots sense cap tipus d'inhibició.

També, donades les característiques del poble, amb varies fàbriques de ceràmica artística, i pel que fa al desenvolupament de la sensibilitat estètica i artística, l'escola intentarà aprofitar aquesta realitat.

c) Utilitzar en la resolució de problemes senzills els procediments adequats per a obtenir la informació pertinent i representar-la mitjançant codis, tenint en compte les condicions necessàries per a la seua solució.

Es procurarà plantejar i resoldre situacions problemàtiques adequades a la comprensió i als interessos dels alumnes i a les situacions del nostre medi físic i social, utilitzant els procediments oportuns per a obtenir la informació seleccionar-la, organitzar-la i comunicar-la, representant-la mitjançant codis (verbals, simbòlics i gràfics).

d) Identificar i plantejar interrogants i problemes a partir de l'experiència diària, utilitzant tant els coneixements i els recursos materials disponibles com la col·laboració d'altres persones per a resoldre'ls de forma creativa.

Al Centre s'intentarà potenciar l'autonomia i la creativitat del xiquet en aquest objectiu.

També es considera molt important que l'alumne siga capaç de dirigir-se a la persona, institució... que puga assessorar-lo (partint de la família i l'escola en el primer cicle i continuant amb les institucions locals, comarcals, ... progressivament en el segon i tercer cicles).

e) Actuar amb autonomia en les activitats habituals i en les relacions de grup, i desenvolupar les possibilitats de prendre iniciatives i establir relacions afectives.

Tindrem en compte pel que fa a la inserció social del xiquet/es començarà per la família i es continuarà progressivament al grup d'iguals, aula, col·legi, barri, poble...

f) Col·laborar en la planificació i realització d'activitats en grup, acceptar les normes i les regles que democràticament s'estableixen, articular els objectius i interessos propis amb els dels membres del grup, respectant punts de vista diferents i assumint les responsabilitats que corresponen.

Tindrem en compte l'estructura social marcada al punt (e) .

g) Establir relacions equilibrades i constructives amb les persones en situacions socials conegudes, comportar-se de manera solidària, rebujant discriminacions basades en diferències de sexe, classe social, creences, raça i d'altres característiques individuals socials i culturals.

Atenent a la idiosincràsia del nostre centre cal treballar la solidaritat i el respecte pel que fa fonamentalment a: trets físics i personals, diferències socio-econòmiques, creences religioses i diferències de sexe, etc .

h) Apreciar la importància dels valors bàsics, que regeixen la vida i la convivència humana i obrar d'acord amb aquests.

Procurarem que els xiquets aprenguen a comportar-se d'acord amb els valors ètics i cívics que regeixen la vida i la convivència humana (llibertat, democràcia, responsabilitat, respecte a la vida, justícia i solidaritat) i mostrar les actituds corresponents als esmentats valors, començant pels grups socials més propers a l'alumne.

i) Comprendre i establir relacions entre fets i fenòmens de l'entorn natural i social, i contribuir activament, com més millor, a la defensa, conservació i millora del medi ambient.

Pensem que caldrà començar a treballar amb l'alumne la idea de que el col·legi, el poble i el medi natural són patrimoni seu, i per tant caldrà protegir-lo.

D'altra banda ja que el poble basa fonamentalment la seua economia en les fàbriques de taulell, cal concienciar-los de la seua importància, però també de les mesures a prendre per a evitar el més possible la contaminació del seu medi natural.

j) Conèixer el patrimoni cultural, participar en la seua conservació i millora i respectar la diversitat lingüística i cultural com un dret dels pobles i individus, i desenvolupar una actitud d'interés i respecte cap a l'exercici d'aquest dret.

k) Conèixer i apreciar el propi cos i contribuir al seu desenvolupament, adoptant hàbits de salut i benestar i valorant les repercussions de determinades conductes sobre la salut i la qualitat de vida.

Cal treballar els hàbits alimentaris i higiènics (neteja del cos, buco-dental...) i posturals ,concienciar dels perills de les drogues de tot tipus (tabac, alcohol) prevenir malalties (vacunacions), practicar l'exercici físic adequat a les seues possibilitats, etc. Tot açò participant en les campanyes de salut escolar i col.laborant amb el metge i A.T.S. del poble, i el Servei de Salut d'Onda...

OBJECTIUS I CONTINGUTS DEL PRIMER CICLE DE PRIMÀRIA

1. 1 OBJECTIUS CONEIXEMENT DEL MEDI PER AL PRIMER CICLE DE PRIMÀRIA

En finalitzar el primer cicle d'Educació Primària, es pretén que l'alumnat abaste els objectius següents:

Objectius per al primer cicle

- Identificar els elements principals de l'entorn natural de la comunitat (paisatge, fenòmens atmosfèrics, i animals i plantes més comunes).
- Conèixer i descriure els elements principals de la seua localitat.
- Iniciar-se en l'observació i recollida d'informació de dades de l'entorn natural

- Conèixer globalment el seu cos, refermar la lateralitat, la percepció multisensorial i desenvolupar la seua autonomia.
- Manifestar l'adquisició d'uns hàbits de salut i cura corporal.
- Valorar la importància de les normes en la pràctica de jocs i esports.
- Mostrar, davant de les diferències d'edat i sexe, una actitud d'acceptació i de respecte.
- Participar en activitats grupals respectant les normes establides.
- Ser conscient de la seua pertinença a certs grups socials i identificar les seues característiques i trets propis.
- Valorar i respectar els diferents treballs realitzats en l'entorn pròxim.
- Conèixer i classificar les característiques dels diferents grups d'animals.
- Identificar les plantes com a éssers vius.
- Participar en la conservació i millora de l'entorn i respectar als animals i a les plantes.
- Ordenar cronològicament alguns fets rellevants de la seua vida personal i utilitzar per a això les unitats de temps bàsiques: hora, dia, mes i any, així com conèixer l'evolució del pas del temps.
- Utilitzar correctament les nocions topològiques bàsiques de posició i proximitat (dalt-baix, dins-fora, dreta-esquerra, interior-exterior, etc.) .
- Manipular aparells senzills emprant procediments bàsics, demostrant suficient destresa i utilitzant els instruments adequats.
- Identificar alguns objectes i recursos tecnològics significatius en el medi.
- Reconèixer la finalitat de l'ús d'aparells i màquines pròxims a la seua experiència.
- Reconèixer la Terra com el planeta on vivim.

1.2 CONTINGUTS

Els continguts proposats per a aquest cicle en l'àrea de Coneixement del medi són els següents:

SEGON CURS :

1. L'ésser humà i la salut

- Parts del cos: cap, tronc i extremitats.
- La cara: parts.
- Les articulacions.
- Els ossos i els músculs.
- Els sentits.
- La salut.
- Processos d'elaboració i conservació dels aliments.
- Origen dels aliments: vegetal i animal.
- Exploració d'objectes i situacions a través dels sentits.
- Identificació i aplicació d'hàbits saludables i de les normes bàsiques de convivència.
- Observació d'animals i plantes.
- Observació dels trets físics principals de l'entorn.
- Exploració guiada del paisatge i dels elements que el configuren.
- Observació de fenòmens atmosfèrics de l'entorn.
- Identificació i classificació dels éssers vius i de les seues característiques principals.
- Respecte per la diversitat física i intel·lectual de les persones.
- Curiositat per conèixer les característiques del cos i els canvis que experimenta.
- Interés en l'adquisició d'hàbits saludables i d'higiene del propi cos com a font de benestar.

2. L'entorn social

- La família.
- La casa.
- Canvis en el temps.
- El calendari.
- El Nadal.
- Professions.
- La localitat: l'ajuntament i els serveis públics.
- Educació viària.
- Agricultura, ramaderia i pesca: útils i ferramentes.
- Professions relacionades amb aquests sectors.
- Aparells i màquines.
- Mitjans de comunicació.
- Mitjans de transport.
- Descobriments i invents.
- Adquisició d'hàbits de bona educació en activitats en grup i lúdiques.
- Respecte per les normes de convivència i per les regles establides en la família, en la classe, etc.
- Respecte i valoració dels serveis públics com un bé comú.
- Respecte pel patrimoni cultural de la pròpia comunitat i de la resta del territori espanyol.

3. L'entorn natural

- Éssers vius: característiques.
- Mamífers: característiques.
- Aus: característiques.
- Peixos: característiques.
- Rèptils: característiques.
- Amfibis: característiques.
- Insectes: característiques.
- Animals herbívors.
- Animals carnívors.
- Animals omnívors.
- Plantes: característiques.
- Tipus de plantes.
- Plantes aromàtiques.
- Tipus de fulles.
- Arbres de fulla caduca i de fulla perenne.
- Accions correctes i incorrectes per a la cura de la natura.
- L'aigua: llocs on apareix.
- Cicle d'aigua.
- Estats de l'aigua.
- Fenòmens atmosfèrics.
- Defensa de la natura.
- Relleu i paisatge.
- Paisatge marí.
- Muntanya: parts.
- Usos de l'aigua.
- Identificació i classificació d'activitats humanes en l'àmbit laboral.

- Observació d'animals i plantes.
- Observació dels trets físics principals de l'entorn.
- Exploració guiada del paisatge i dels elements que el configuren.
- Identificació i classificació dels éssers vius i de les seues característiques principals.
- Adquisició d'hàbits de respecte, cura i protecció cap al medi i cap als animals i plantes que viuen en ell.

2.1 OBJETIVOS DE CASTELLANO PRIMER CICLO DE PRIMARIA

Al finalizar el primer ciclo de Educación Primaria, se pretende que el alumno y la alumna alcancen los siguientes objetivos:

1.-COMPRENSIÓN ORAL:

- Comprender textos de su nivel con el vocabulario adecuado a la edad.
- Comprender e interpretar mensajes verbales.
- Comprender instrucciones i explicaciones complejas con más de una orden consecutiva.

2.- EXPRESIÓN ORAL

- Comunicarse oralmente sin dificultad.
- Formar frases a partir de palabras leídas.
- Utilizar el vocabulario adecuado a la edad.
- Saber formular y responder preguntas.
- Explicar una historia a partir de ocho viñetas presentadas.
- Hacer observaciones y expresarlas verbalmente.
- Memorizar poesías, adivinanzas, canciones y trabalenguas.
- Pronunciar correctamente sonidos y palabras.

3.- COMPRENSIÓN ESCRITA

- Leer correctamente todas las grafías.
- Comprender el contenido de un texto de 250, aproximadamente, y saber responder 5 de 6 preguntas.
- Saber extraer la idea principal de un texto adecuado al nivel.

4.- EXPRESIÓN ESCRITA

- Saber el abecedario.
- Dominar el trazo correcto de las grafías.
- Utilizar frases bien construidas, cortas y separadas por puntos.
- Escribir textos, dictados o de producción libre, de forma ordenada.
- Utilizar la ortografía correcta: mayúsculas y minúsculas, m delante de p/b, uso de r/rr; g/j ; c/q; c/z; bl/br, signos de puntuación (, . ! ?) y separación de palabras.

5.- LECTURA

- Leer un texto con una velocidad de 70 palabras por minuto.
- Utilizar la entonación, pronunciaci3n y ritmo adecuados a la hora de leer diferentes tipos de textos.

2.2 CONTENIDOS

Los contenidos propuestos para primer ciclo, en el 1rea de Lengua Castellana y Literatura, son los siguientes:

1. Escuchar, hablar y conversar

- Producci3n de textos orales y escritos referidos a distintas situaciones
- Realizaci3n de res3menes a partir de un texto.
- Valoraci3n del lenguaje oral como medio de relaci3n.
- Valoraci3n del lenguaje escrito como c3digo comunicativo.
- Valoraci3n de la claridad y el orden en la expresi3n.
- Valoraci3n de la lectura como fuente de placer.

2. Leer y escribir

- Afianzamiento del proceso lecto-escritor.
- Interrelaci3n entre los c3digos oral y escrito: discriminaci3n de los sonidos de las palabras y correspondencia de los fonemas con sus graf3as.
- Diferenciaci3n de fonemas.
- Segmentaci3n sil1bica.
- Respuestas a preguntas sobre la lectura.
- Lectura comprensiva de diferentes textos escritos.
- Lectura y memorizaci3n de retah3las y canciones.
- Pronunciaci3n correcta.
- Interpretaci3n de signos de puntuaci3n para dar sentido y expresividad a la lectura.
- Copia y dictado de frases y textos.
- Lectura de textos, tanto literarios como no literarios.
- Resumen de las ideas fundamentales de un texto dado.
- Producci3n de textos propios a partir de un comienzo dado, de un final o de un t3tulo.
- Formaci3n de palabras a partir de las s3labas.
- Escritura de cuentos, cartas, di1logos y textos breves.

- Iniciación a la rima.

3. Educación literaria

- La narración.
- La fábula.
- Cuentos.
- Adivinanzas.
- Trabalenguas.
- Poesías.
- Canciones.

4. Conocimiento de la lengua

- Grupos consonánticos: *ca, co, cu, gue, gui; za, zo, zu; ce, ci; ga, go, gu, gue, gui, ge, gi.*
- Separación en sílabas.
- Nombres comunes y propios.
- Grupos consonánticos: *pr, pl; br, bl; cr, cl; gr, gl; tr, dr, fr.*
- Sonido suave y fuerte de la *r*.
- Plural de palabras terminadas en *z*.
- *m* delante de *p* y *b*.
- Uso del punto y la coma.
- Signos de interrogación y exclamación.
- Sujeto y predicado.
- Transformación de frases afirmativas en negativas.
- Reconocimiento y uso de frases interrogativas y exclamativas.
- Transformación de oraciones dadas del singular al plural y viceversa.
- Ordenación de frases desordenadas.
- Articulación correcta de los sonidos y sílabas de acuerdo con la ortografía natural.
- Valoración y respeto por las normas ortográficas.
- Adjetivos.
- Artículos.

- Concordancia.
- Verbos.
- Tiempos verbales.
- Género y número.
- Pronombres.
- Utilización de familias de palabras.
- Cambios de palabras por sus sinónimos y antónimos.
- Uso de aumentativos y diminutivos.
- Ampliación de vocabulario, explicación del significado de palabras conocidas e identificación de familias de palabras.

3.1 OBJECTIUS DE MATEMÀTIQUES PRIMER CICLE DE PRIMÀRIA

Objectius per al primer cicle

1.- NUMERACIÓ :

- Conèixer els nombres fins 999.
- Realitzar sèries dictades de nombres fins 999.
- Reconèixer Unitat, Desena i Centena.
- Identificar els nombres ordinals del primer al desé.
- Conèixer els nombres anteriors i posteriors fins 999.

2.- CÀLCUL

- Realitzar sumes fins a tres dígits portant.
- Realitzar restes fins a tres dígits portant.
- Realitzar sumes i restes mentalment amb nombres inferiors a 100 (sense portant).
- Conèixer les taules de multiplicar del 1 al 10.
- Calcular el doble i el triple dels nombres.

3.- RESOLUCIÓ DE PROBLEMES

- Resoldre problemes de una o dos operacions de suma o resta portant.

4.- MESURA

- Conèixer les diferents mesures : - metre, centímetre i quilòmetre / quilo, mig quilo i quart de quilo (pes) / litre, mig litre i quart de litre (capacitat)
- Conèixer els dies de la setmana i els mesos de l'any.
- Identificar les hores en el rellotge: - en punt. / - i quart / - i mitja / - menys quart.
- Utilitzar les diferents monedes (euros i cèntims) i bitllets.

5.- GEOMETRIA

- Reconèixer les formes geomètriques: cercle, triangle, quadrat, oval i

- circumferència.
- Clasificar polígons fins a 6 costats, identificant costats i vèrtexs.
- Identificar els prismes: cub, piràmide, cilindre, con i esfera.
- Reconèixer línies rectes i corbes, obertes i tancades.
- Reconèixer superfícies planes i corbes.

3.2 CONTINGUTS

Els continguts que es proposen per al primer cicle, en l'àrea de Matemàtiques, són els següents:

1. Nombres i operacions. Resolució de problemes

- Números: 0 a 999.
- Unitat, desena i centena.
- Nombre major i nombre menor.
- Sèrie progressiva i sèrie regressiva.
- Nombre anterior i nombre posterior.
- Composició i descomposició de nombres.
- La recta numèrica.
- Nombres ordinals.
- Sumes i restes portant desenes i centenars.
- Sumes de 3 sumands.
- Càlcul mental.
- Nombres parells i imparells.
- Doble i triple.
- Multiplicació.
- Taules de multiplicar de l'1 al 10.
- Problemes de sumes, restes i multiplicacions.
- La divisió com a repartiment.
- Lectura i escriptura de nombres.
- Elaboració d'estratègies personals de càlcul mental amb nombres senzills.
- Curiositat per indagar i explorar en les relacions que apareixen en conjunts numèrics.

- Sensibilitat i interès per les informacions i missatges de naturalesa numèrica, apreciament la utilitat dels nombres en la vida quotidiana.
- Confiança en les capacitats pròpies per a l'elaboració d'estratègies personals de càlcul mental.
- Apreciat per la netedat, l'orde i el rigor en l'elaboració d'operacions i de representacions matemàtiques.
- Valoració de l'esforç emprat en la resolució de problemes matemàtics, no limitant-se a valorar únicament la consecució d'un resultat determinat.

2. Geometria

- Simetries.
- Itineraris i laberints.
- Coordenades en el pla.
- Línia recta, corba i poligonal.
- Línies poligonals obertes i tancades.
- Circumferència i cercle.
- Polígons fins a 6 costats.
- Elements d'un polígon: costats i vèrtexs.
- Cossos geomètrics: cub, esfera, cilindre, con, piràmide i prisma.
- Mosaic amb figures geomètriques.
- Comparació i classificació de figures i cossos geomètrics prenent com a pauta el nombre de costats, de vèrtexs, etc.
- Situació i localització dels objectes en l'espai amb referència a un mateix o a un punt determinat.
- Valoració de la importància dels mesuraments i les estimacions en la vida quotidiana.
- Curiositat i interès per descobrir la mesura d'alguns objectes quotidians i la duració d'activitats habituals, així com per expressar els resultats amb unitats de mesura.
- Interés i gust per la identificació de situacions, orientacions i relacions espacials utilitzant el llenguatge geomètric bàsic, així com per identificar formes i relacions geomètriques a partir dels objectes de l'entorn.
- Sensibilitat i gust per l'elaboració i la representació de senzilles construccions geomètriques.

3. Mesures i organització de la informació

- El rellotge: hores en punt, mitges hores i els quarts.
- La data.
- Els mesos de l'any.
- Més que/menys que/tants com.
- Gràfics de barres.
- Quadres de doble entrada.
- Mesura de longitud: metre i centímetre.
- Mesura de pes: quilo, mig quilo i quart de quilo.
- Mesura de capacitat: litre, mig litre i quart de litre.
- Metre, centímetre, quilòmetre.
- L'euro: monedes i bitllets.
- El valor de les monedes i bitllets d'euros. Equivalències.
- Reconeixement i identificació de longituds, capacitats i masses.
- Realització de mesures i utilització d'instruments convencionals i no convencionals.
- Establiment de relacions temporals: ahir, hui, demà, l'any passat, etc.
- Interpretació de taules senzilles i gràfics estadístics sobre situacions familiars i conegudes.
- Valoració de la importància del llenguatge gràfic com a forma de representar dades.

4.1. OBJECTIUS DE VALENCIÀ PRIMER CICLE DE PRIMÀRIA

En finalitzar el primer cicle d'Educació Primària, es pretén que l'alumnat tinga assolits els objectius següents:

Objectius per al primer cicle

4.2 CONTINGUTS

Els continguts proposats per a aquest cicle, en l'àrea de Valencià: llengua i literatura, són els següents:

SEGON CURS

1. Lectoescriptura

- Consolidació del procés de lectoescriptura.
- Contes.
- Endevinalles.
- Embarbussaments.
- Poemes.
- Cançons.
- Acudits.
- Interrelació entre els codis oral i escrit: discriminació dels sons de les paraules i correspondència dels fonemes amb les seues grafies.
- Diferenciació de fonemes.
- Segmentació sil·làbica.
- La síl·laba tònica.
- Respostes a preguntes sobre la lectura.
- Col·locació de les lletres que falten en determinades paraules.
- Lectura comprensiva de diferents textos escrits.
- Lectura i memorització de poemes i cançons.
- Manifestacions personals sobre llibres llegits.
- Pronunciació correcta.
- Interpretació dels signes de puntuació per a donar sentit i expressivitat a la lectura.
- Còpia i dictat de frases i textos.
- Lectura de textos, tant literaris com no literaris.
- Resum de les idees fonamentals d'un text donat, respectant la seqüència argumental.
- Manifestació d'opinions personals sobre els textos escoltats i llegits.
- Producció de textos propis a partir d'un començament donat, d'un final o d'un títol.
- Comprensió de missatges que utilitzen un llenguatge no verbal, historietes dibuixades, interpretació de jeroglífics, de cançons, etc.

- Producció de missatges d'aquest tipus: dibuix d'una història escoltada o llegida, etc.

2. Expressió oral i escrita

- Formació de paraules a partir de les síl·labes.
- Escripció de frases: donades dos paraules, donades paraules desordenades.
- Escripció de contes, cartes, diàlegs i textos breus.
- Iniciació a la rima.
- La narració.
- Comprensió de textos orals i escrits en distintes situacions de comunicació.
- Ús de les habilitats lingüístiques i regles interactives adequades en la comunicació amb els altres (conversació, diàleg, descripció, narració, etc.) i en la comunicació escrita.
- Producció de textos orals i escrits referits a diferents situacions i intencions comunicatives: expressar vivències, sentiments i idees; transmetre informacions, descriure situacions reals o imaginàries, descriure, narrar, etc., experimentant les possibilitats creatives que brinden el llenguatge oral i l'escrit.
- Recitació i representació oral de textos literaris i no literaris: cançons, acudits, embarbussaments, onomatopeies, etc.
- Realització de comentaris de textos escrits. Iniciació a l'argumentació i al resum.
- Valoració del llenguatge oral com a mitjà de relació.
- Valoració del llenguatge escrit com a codi comunicatiu.
- Valoració de la claredat i l'orde en l'expressió.
- Valoració de la lectura com a font de plaer.
- Valoració de la llengua oral i escrita per a realitzar tasques concretes.
- Valoració de la llengua com a mitjà per a satisfer necessitats de comunicació.

3. Estudi de la llengua

- Síl·labes: *ca, co, cu, que, qui; ga, go, gu, gue, gui; ça, ço, çu, ce ci; ja, jo, ju, ge, gi.*
- Treball amb els dígrafs: *tz, rr, ll, l·l, tx, ig, ix.*

- La dièresi: *ï, ü*.
- Grups consonàntics: *pr, pl; br, bl; cr, cl; gr, gl; tr, dr, fr*.
- Els sons de la e i de la o.
- Separació en síl·labes.
- Noms comuns i propis.
- Noms individuals i col·lectius.
- L'adjectiu.
- El gènere.
- El nombre.
- L'article.
- El verb : passat, present i futur.
- Subjecte i predicat.
- Classes d'oracions.
- La comunicació.
- Articulació correcta dels sons i les síl·labes d'acord amb l'ortografia natural.
- Ús del guionet en els numerals i en les paraules compostes.
- Transformació de frases afirmatives en negatives.
- Reconeixement i ús de frases interrogatives i exclamatives.
- Transformació d'oracions donades del singular al plural i viceversa.
- Ordenació de frases desordenades.
- Identificació i ús de les normes sintàctiques, morfològiques i ortogràfiques simples en les produccions orals i escrites.
- Valoració i respecte per les normes ortogràfiques.

4. Vocabulari

- L'abecedari.
- Els sinònims i els antònims.
- Els diminutius i els augmentatius.
- Famílies de paraules.
- Paraules derivades.
- Camps semàntics.

- Els noms de parelles.
- Prefixos *des-*, *in-*.
- Onomatopeies.
- Sentit figurat.
- Paraules compotes.
- Paraules polisèmiques.
- Comparacions.
- Identificació i utilització de famílies de paraules i de paraules derivades.
- Canvis de paraules pels seus sinònims i antònims.
- Formació i ús d'augmentatius i diminutius.
- Identificació de camps semàntics.
- Identificació i ús de paraules compostes i polisèmiques.
- Formació de comparacions.
- Ampliació de vocabulari i explicació del significat de paraules conegudes

OBJECTIUS I CONTINGUTS DEL SEGON CICLE DE PRIMÀRIA

1.1 OBJECTIUS DE CONEIXEMENT DEL MEDI . SEGON CICLE :

L'ENTORN I LA SEUA CONSERVACIÓ.

- Reconéixer, apreciar i valorar la seua pertinença a uns grups socials determinats (barri, localitat, illa, Comunitat Valenciana, etc.), amb característiques i trets propis (normes de comportament, costums, valors, llengua, cultura, etc.).
- Desenvolupar una actitud de respecte envers les característiques i trets propis d'altres grups, rebutjant qualsevol tipus de discriminació.
- Detectar, delimitar, definir, plantejar i resoldre problemes senzills relacionats amb els elements més significatius del seu entorn natural i social, emprant estratègies cada vegada més sistemàtiques i complexes de recerca, recollida, anàlisi, emmagatzematge i tractament de la informació, de formulació d'hipòtesis, de posada a prova d'aquestes i de proposta d'altres alternatives.

LA DIVERSITAT DELS ÉSSERS VIUS.

- Coneixer la funció de nutrició, de reproducció i de relació en animals i plantes.
- Coneixer els regnes dels éssers vius (animals, plantes, fongs, algues i bacteris) i les seues característiques.
- Coneixer els éssers vius en perill d'extinció i la protecció dels espais naturals on es troben.
- Reconeixer les característiques i classificació taxonòmica dels vertebrats. Tipus de vertebrats segons l'alimentació, la respiració i la reproducció que presenten.
- Reconeixer els animals vertebrats de l'entorn, els més importants de la Comunitat Valenciana.
- Reconeixer les característiques dels invertebrats. Tipus d'invertebrats segons l'alimentació, la respiració i la reproducció que presenten. Animals invertebrats de l'entorn. Animals invertebrats més importants de la Comunitat Valenciana.
- Estudiar els procediments generals per a estudiar els animals. El quadern de camp.
- Reconeixer les parts d'una planta i les funcions de cada una. Descriure la nutrició de les plantes en relació amb les seues parts i l'entorn.
- Reconeixer la flor i les seues parts. Estudiar la reproducció d'una planta amb flors.
- Identificar Arbres, arbustos i herbes. Identificar la composició i característiques de la vegetació de l'entorn i de la Comunitat Valenciana.
- Estudiar els procediments generals per a estudiar les plantes.
- Estudiar els incendis forestals, les causes d'aquests i les accions humanes per a la preservació dels boscos.

LA SALUT I EL DESENVOLUPAMENT PERSONAL.

- Identificació i coneiximent de les parts del cos humà i les característiques sexuals externes. Els aparells implicats en les distintes funcions vitals i estudiar detalladament l'aparell locomotor.
- Coneixer les característiques generals i classificar l'ésser humà dins dels mamífers i dels pròcers. Coneixer les característiques diferencials dels éssers humans.

- Identificar els aliments constructius, energètics i reguladors. Coneixer les funcions de les substàncies que componen els aliments.
- Coneixer les característiques d'una dieta sana i els hàbits alimentaris saludables.
- Coneixer les activitats saludables (exercici físic, descans, el son, l'oci, el joc, la comunicació dels problemes).

PERSONES, CULTURES I ORGANITZACIÓ SOCIAL.

- Desenvolupar actituds que contribuïsquen activament a la conservació i millora del medi ambient i del patrimoni cultural.
- Valorar la dedicació d'aquelles persones que es dediquen de manera altruista a la cura i millora del patrimoni natural i cultural.
- Comprendre, expressar i representar mitjançant diferents codis (cartogràfics, numèrics, gràfics, tècnics, etc.) esdeveniments, idees i situacions del seu entorn social, natural i cultural.
- Observar i apreciar el valor de diferents elements (cartogràfics, numèrics, gràfics, tècnics: museus, biblioteques, arxius, etc.) del llegat històric, social, natural i cultural, de la localitat, l'illa i la Comunitat Valenciana, que representen i expressen fets, conceptes, procediments i actituds.

CANVIS EN EL TEMPS.

- Detallar l'impacte dels canvis i les transformacions provocades pel pas del temps en els elements del seu entorn social i en si mateix.
- Analitzar algunes relacions senzilles de simultaneïtat, successió i causalitat en els canvis esmentats.
- Desenvolupar una actitud de respecte pel llegat històric, social i cultural que rebem.

MATÈRIA I ENERGIA.

- Identificar l'impacte d'algunes activitats humanes en l'entorn natural i social, distingint-ne allò positiu d'allò negatiu.

OBJECTES, MÀQUINES I TECNOLOGIA.

- Dissenyar, construir i avaluar dispositius i aparells amb una finalitat determinada, utilitzant el seu coneixement de les propietats elementals dels materials, substàncies i objectes que han d'emprar.
- Analitzar i enumerar les propietats dels materials, substàncies i objectes emprats.

-Identificar alguns objectes i recursos tecnològics significatius de l'entorn i assenyalar-ne la contribució per tal de satisfer determinades necessitats humanes, valorant-ne l'orientació envers usos pacífics i per a una qualitat de vida millor.

-Comprendre i valorar la seua utilitat en la vida de les persones i de la Comunitat Valenciana.

CONTINGUTS

Els continguts proposats per a aquest cicle, a l'àrea de Coneixement del medi, natural, social i cultural són els següents:

1. L'entorn i la seua conservació

- El temps atmosfèric i els factors que el determinen (el vent, la temperatura, la humitat, els núvols i les precipitacions).
- Les estacions: què les causa, el temps meteorològic i les activitats dels éssers vius en cada una d'aquestes.
- El clima i els diferents climes de la Comunitat Valenciana i d'Espanya.
- El relleu dels paisatges: les formes del relleu en els paisatges d'interior i en els paisatges costaners. Els paisatges de la Comunitat Valenciana.
- Oceans i mars i el moviment de les aigües. Les aigües continentals. El riu: trams i característiques. Les aigües en la Comunitat Valenciana.
- Els punts cardinals i l'orientació per l'eixida del Sol, per les estrelles, per la Lluna, per l'ombra d'un pal i amb una brúixola.
- Les roques i els minerals. Qualitats que permeten caracteritzar les roques. Algunes roques abundants: granit, basalt, calcària i pissarra.
- Els canvis en les roques del paisatge: processos que modifiquen lentament les roques i processos que les modifiquen ràpidament.
- Utilització de les roques (roques per a construcció i decoració, roques per obtenir materials). L'obtenció de les roques (mines i pedreres).
- L'ecosistema i els seus elements. Extensió i diversitat dels ecosistemes. Límits i interaccions d'ecosistemes pròxims.
- Ecosistemes de la Comunitat Valenciana.
- El cicle dels aliments en un ecosistema: l'aportació d'energia del Sol i la classificació dels éssers vius d'un ecosistema d'acord amb el cicle de l'aliment. Les adaptacions dels éssers vius d'un ecosistema.

- Ecosistemes aquàtics (l'oceà i el riu), ecosistemes terrestres (la selva i el desert), i les adaptacions dels éssers vius que els habiten.
- Els recursos naturals. Tipus de paisatges segons la petjada de l'acció humana.
- El valor dels paisatges i l'alteració d'aquests. Recursos naturals de la Comunitat Valenciana.
- La protecció del planeta com a una tasca de tots: les accions ciutadanes i les accions governamentals per a conservar la vida i els recursos naturals del planeta.

2. La diversitat dels éssers vius

- Funcions vitals dels animals: la funció de nutrició dels animals (alimentació, circulació, respiració i excreció); òrgans, aparells i sistemes implicats en la funció de relació. Fases de la reproducció i formes de fecundació i de desenvolupament dels embrions. Els animals de la Comunitat Valenciana.
- Funcions vitals de les plantes: les parts de la planta i les funcions que realitza cada una. Fotosíntesi i producció d'oxigen. La funció de relació de les plantes. Fases del procés de la reproducció de les plantes amb flor. Les plantes de la Comunitat Valenciana.

3. La salut i el desenvolupament personal

- La funció de relació: els receptors, els controladors i els efectors. Característiques i habilitats més complexes de la funció de relació humana.
- El funcionament dels nostres sentits: el paper dels òrgans dels sentits com a receptors, la transmissió dels senyals pels nervis i la interpretació dels senyals pel cervell.
- Normes i consells per a desenvolupar de forma saludable la funció de relació. Alteracions dels sentits i del sistema nerviós. Algunes mesures per a fer el món més accessible.
- Òrgans del cos implicats en la realització de forces. L'aprofitament humà de les forces.

4. Persones, cultures i organització social

- Les persones i els altres éssers vius: l'obtenció de productes naturals en les societats primitives; les primeres societats sedentàries i el desenvolupament de l'agricultura i de la ramaderia; l'obtenció de productes naturals en les societats actuals.

- Activitats humanes actuals per a l'obtenció d'aliments: tipus d'agricultura, de ramaderia i de pesca. L'aqüicultura. Activitats humanes actuals per a l'obtenció d'aliments en el seu entorn, i en la Comunitat Valenciana.
- La població: classificació de la població per edat, variació de la població i causes que la produïxen. El cens i el padró municipal. La població de la Comunitat Valenciana.
- El treball remunerat i no remunerat, població activa i no activa. Classificació de les activitats professionals per sectors. El treball en la Comunitat Valenciana.
- Tradicions, festes i costums. Factors de què depenen. Tipus de tradicions (gastronomia, festes, vestits, música, artesanía...). Tradicions, festes i costums de la localitat i de la Comunitat Valenciana.
- La localitat: el municipi, la població municipal i l'ajuntament.
- L'organització d'Espanya: les províncies i les diputacions provincials; les comunitats autònomes (parlament i govern autonòmic); l'estat espanyol (el congrés, el senat, el govern i el rei).
- La Unió Europea: països que la componen i òrgans de govern. Avantatges de pertànyer a la Unió Europea.
- Els ciutadans: drets i obligacions. Òrgans de protecció dels drets dels ciutadans.

5. Canvis en el temps

- La història i els tipus d'història. Les fonts històriques i les edats de la història.
- La Prehistòria. La Prehistòria en la Comunitat Valenciana.
- L'Edat Antiga. L'Edat Antiga en la Comunitat Valenciana.
- L'Edat Mitjana. L'Edat Mitjana en la Comunitat Valenciana.
- L'Edat Moderna. L'Edat Moderna en la Comunitat Valenciana.
- L'Edat Contemporània. L'Edat Contemporània en la Comunitat Valenciana.
- El transport de persones i mercaderies al llarg de les diferents edats de la història.

6. Matèria i energia

- Aproximació a la idea de matèria i als estats de la matèria. Alguns exemples de mesclades i dos procediments senzills per a separar-les (el garbellament i el filtrat).
- Les forces i els moviments: forces per contacte i forces que actuen a distància (gravetat i magnetisme); els imants i els seus comportaments.
- Forces i deformacions: factors de què depenen les deformacions i classificació dels cossos segons el comportament davant de les forces (materials rígids i deformables).
- Aproximació a la idea d'energia: formes en què es manifesta, identificació d'aquesta en l'entorn. Les transformacions de l'energia i els aparells en què aquesta s'aprofita (motors, calefactores i peretes).
- La llum: les propietats de la llum i el comportament dels cossos davant d'ella, les fonts lluminoses i els fenòmens lluminosos.
- Les fonts d'energia renovables i les no renovables, i les aplicacions d'aquestes. El repte de l'estalvi energètic i la utilització segura de l'energia.

7. Objectes, màquines i tecnologies

- Les màquines: el concepte de màquina, les màquines simples i les màquines complexes.
- Els motors: el concepte de motor, tipus de motors i les aplicacions.
- Màquines del present i del futur. Exemples de màquines automàtiques i de robots.

OBJETIVOS DE MATEMÁTICAS . SEGUNDO CICLO DE PRIMARIA

NUMERACIÓN:

- Conocer los números hasta el 9.999.999.
- Conocer y utilizar los números romanos.
- Reconocer la unidad, decena, centena, unidad de millar, decena de millar, centena de millar, unidad de millón.
- Identificar los números ordinales.
- Conocer los números anteriores y posteriores hasta el 9.999.999 .
- Nombrar las fracciones y sus términos, comparar fracciones con el mismo denominador, reconocer fracciones equivalentes, calcular las fracciones de una cantidad.
- Iniciarse en el conocimiento de los números decimales.

CÁLCULO:

- Realizar sumas y restas con números de hasta cuatro cifras llevando.
- Realizar sumas y restas mentalmente con números inferiores a 100 y llevando.
- Realizar multiplicaciones de una y dos cifras con factor de cinco cifras.
- Realizar divisiones de una y dos cifras. Dividendo de cinco cifras.
- Calcular el doble y el triple de los números.

RESOLUCIÓN DE PROBLEMAS:

- Resolución de dos o más operaciones utilizando; suma, resta, multiplicar y división.

UNIDADES DE MEDIDA:

- Conocer las diferentes medidas de longitud: milímetro, centímetro, decímetro, metro, decámetro, hectómetro y kilómetro.
- Expresar longitudes con una sola unidad o con varias unidades.
- Sumar y restar longitudes.
- Resolver problemas con las unidades de longitud.
- Conocer las diferentes medidas de capacidad: ml. cl, dl, l, dal, hl, kl.
- Expresar capacidades con una sola unidad o con varias unidades.
- Sumar y restar capacidades.
- Resolver problemas con las unidades de capacidad.
- Resolver problemas con las unidades de peso.
- Conocer las diferentes medidas de peso: mg. cg, dg, g, dag, hg, kg.
- Expresar pesos con una sola unidad o con varias unidades.
- Sumar y restar pesos.
- Resolver problemas con las unidades de pesos.

GEOMETRÍA:

- Conocer elementos geométricos: semirectas, segmentos, ángulos, vértices...
- Clasificar los ángulos según su apertura.
- Utilizar el semicírculo graduado.
- Reconocer las figuras planas y sus elementos.
- Clasificar los triángulos según sus lados y sus ángulos.
- Clasificar los cuadriláteros.
- Diferenciar la circunferencia del círculo reconociendo los diferentes elementos.
- Reconocer y clasificar los diferentes cuerpos geométricos.
- Conocer los elementos de los diferentes cuerpos geométricos.
- Saber situarse en un plano o en un mapa de manera correcta.
- Localizar un punto en un plano.

4. CONTENIDOS

Los contenidos propuestos para este ciclo, en el área de Matemáticas, son los siguientes:

1. Números y operaciones :

- Los números de seis y de siete cifras.
- El valor de las cifras de un número.
- Los números romanos.
- La suma con llevadas y sus términos.
- Propiedades de la suma: conmutativa y asociativa.
- Suma de varios números.
- La resta con llevadas y sus términos.
- Prueba de la resta.
- Sumas y restas combinadas. El uso del paréntesis.
- La multiplicación y sus términos.
- Propiedades conmutativa, asociativa y distributiva.
- Utilización del paréntesis.
- Multiplicación de números por varias cifras.
- La división y sus términos.
- División exacta y división inexacta.
- Divisiones con divisores de dos y de tres cifras.
- División con ceros en el cociente.
- División entre diez, cien y mil.
- Concepto de fracción.
- Comparación de fracciones con la unidad.
- La fracción de una cantidad.
- Fracciones equivalentes
- Los números decimales.
- Las décimas y las centésimas.

- Comparación y ordenación de números decimales.
- Suma y resta de números decimales.

2. La medida: estimación y cálculo de magnitudes

- Múltiplos y divisores del metro.
- Expresiones complejas e incomplejas.
- Sumas y restas con medidas de longitud.
- Múltiplos y divisores del litro.
- Gramo, decigramo, centigramo y miligramo.
- Decagramo, hectogramo y kilogramo.
- La tonelada.

3. Geometría

- Rectas paralelas y rectas secantes.
- Puntos, semirrectas y segmentos.
- Rectas perpendiculares.
- Clases de ángulos: recto, agudo y obtuso.
- Giros y ángulos.
- Medidas de ángulos.
- Los polígonos: triángulos, cuadriláteros, pentágonos, octógonos y decágonos.
- Perímetro de un polígono.
- Los cuadriláteros: paralelogramos y no paralelogramos.
- Los paralelogramos: rectángulo, rombo, cuadrado y romboide.
- Los no paralelogramos: trapecio y trapezoide.
- Los triángulos según sus lados: equiláteros, isósceles y escalenos.
- Los triángulos según sus ángulos: rectángulos, acutángulos y obtusángulos.
- Circunferencia y círculo.
- Radio, diámetro, arco y cuerda.
- Regularidades en las figuras planas.

- Polígonos regulares.
- Figuras con ejes de simetría.
- Los poliedros: prismas y pirámides.
- Las caras de los poliedros.
- Cuerpos redondos: cilindros, conos y esferas.
- La orientación espacial.
- El plano cuadriculado. Coordenadas.
- Los puntos del plano.
- Croquis, planos y mapas.

OBJETIUS DE LLENGÜES : CASTELLÀ I VALENCIÀ

En finalitzar el segon cicle d'Educació Primària, es pretén que l'alumnat assolisca els objectius següents:

Les llengües i els parlants :

- Valorar positivament els aspectes normatius de la llengua i utilitzar-los en les produccions escrites pròpies.
- Reconèixer i apreciar el valor de l'enriquiment que suposen la diversitat lingüística i cultural de l'estat espanyol i de la societat en general. Reconèixer les diverses llengües i varietats de la Comunitat Valenciana.
- Conèixer els distints usos orals i escrits de les diferents llengües de la Comunitat Valenciana en diferents mitjans de comunicació i altres publicacions.
- Eliminar qualsevol tipus de prejudici o d'estereotip personal o social que supose una manca de valoració i respecte enfront el fet enriquidor de la diversitat.
- Corregir els aspectes que poden produir confusió o dificultats de comprensió pel contacte de les dues llengües de la Comunitat Valenciana.
- Ampliar el lèxic valencià conegut i incorporar-lo en les seues produccions orals i escrites.
- Utilitzar el valencià en situacions formals i informals.
- Utilitzar el valencià com a llengua de comunicació en diferents situacions.
- Prendre consciència dels usos de la llengua que reflectixen prejudicis i actituds discriminatòries respecte del sexe, la raça, la classe social, les creences, etc.
- Adquirir un permanent interès personal davant l'autocorrecció en el llenguatge, amb la finalitat d'evitar un ús discriminatori i inadequat.

- Desenvolupar una actitud crítica davant els missatges que transmeten els mitjans de comunicació i la publicitat, mostrant una especial sensibilitat i rebuig davant els que incorporen qualsevol tipus de discriminació social, sexual, racial, etc.

2. Parlar, escoltar i conversar

- Comprendre el sentit global de textos orals captant les idees expressades i diferenciant-ne les principals de les secundàries.
- Interpretar missatges no explícits en textos orals .
- Utilitzar correctament el codi oral en diferents situacions comunicatives, formals i informals, per a expressar les idees, els sentiments, les opinions i les sensacions.
- Expressar-se oralment de forma creativa, coherent i respectant les normes lingüístiques, en narracions, diàlegs, converses, assemblees de classe, etc.
- Adequar l'expressió oral pròpia a les diferents intencions o situacions de comunicació.
- Participar en diàlegs, converses, assemblees de classe i explicar de forma raonada les seues vivències, preferències i els seus sentiments.
- Respectar les normes que regulen l'intercanvi comunicatiu en debats, assemblees, col·loquis, etc.
- Valorar les possibilitats de relació interpersonal que ens oferix la comunicació oral.
- Participar de manera constructiva en situacions de comunicació oral (saber escoltar, respectar les opinions alienes, arribar a acords, etc.)
- Desenvolupar les capacitats d'atenció i interès davant els missatges orals rebuts.

3. Llegir i escriure

- Llegir diferents tipus de text utilitzant la pronunciació, l'entonació i el ritme adequats al contingut.
- Comprendre el sentit global de textos escrits captant les idees expressades i diferenciant-ne les principals de les secundàries.
- Interpretar missatges no explícits en textos escrits.
- Utilitzar correctament el codi escrit en diferents situacions comunicatives, formals i informals, per a expressar les idees, els sentiments, les opinions i les sensacions.
- Expressar-se per escrit de forma creativa, coherent i respectant les normes lingüístiques, en narracions, diàlegs, converses, assemblees de classe, etc.
- Adequar l'expressió escrita pròpia a les diferents intencions o situacions de comunicació.
- Adquirir hàbits lectors i llegir amb diferents finalitats: diversió, informació o gaudi.

- Seleccionar les lectures i donar una opinió o resum sobre el text llegit. (Ús de la biblioteca).
- Valorar la claredat, l'ordre i la netedat en els textos escrits per tal d'aconseguir una millor comunicació.

4. Educació literària

- Llegir, memoritzar, reproduir textos orals i literaris (poemes, cançons, jocs de paraules, endevinalles, embarbussaments, narracions...) amb la pronunciació, el ritme i l'entonació adequats.

Coneixement de la llengua

- Reconèixer l'estructura de diferents tipus de text: narratiu, descriptiu, conversacional, etc.
- Expressar-se seguint un ordre lògic i tenint cura de l'articulació, l'ortografia, el vocabulari, els nexes i la concordança, les fórmules d'inici i final, etc.
- Transmetre missatges senzills combinant, de manera integrada, els codis lingüístics i els no lingüístics en diferents situacions de comunicació.
- Comprendre missatges que utilitzen de forma articulada sistemes de comunicació verbal i no verbal.
- Incorporar al seu discurs elements lingüístics i no lingüístics, a fi de fer-lo més personal i creatiu (imatges, gestos, color, música, etc.).
- Utilitzar codis lingüístics i no lingüístics en les produccions per fer-les més creatives i personals.
- Incorporar en les produccions pròpies les normes ortogràfiques bàsiques treballades en el cicle: l'ús de les majúscules, la separació sil·làbica, la paraula, els signes de puntuació, etc.
- Desenvolupar l'hàbit i la necessitat de resoldre els dubtes ortogràfics que es puguin donar mitjançant la utilització dels recursos pertinents: consultes en el diccionari, en el llibre de text, etc.
- Diferenciar les diverses situacions de comunicació i buscar-hi la forma d'expressió més adequada.
- Iniciar-se en el coneixement de les principals classes de paraules i la seua formació: derivats, sufixos, famílies lèxiques, camps semàntics, etc.
- Conèixer els mecanismes lexicosemàntics de la llengua i aplicar-los en l'ús.
- Conèixer i utilitzar les estructures gramaticals bàsiques en els diferents usos de la llengua oral i escrita.

6. La llengua com a instrument d'aprenentatge

- Utilitzar diferents estratègies que possibiliten resoldre dubtes en la comprensió del text (preguntar, avançar i retrocedir, consultar el diccionari, etc.).
- Adquirir hàbits lectors i llegir amb diferents finalitats: diversió, informació o gaudir .
- Seleccionar les lectures i donar una opinió o resum sobre el text llegit. (Ús de la biblioteca).
- Explorar les possibilitats expressives de la llengua per a desenvolupar la sensibilitat estètica, amb la recerca de camins creatius en l'ús autònom i personal del llenguatge.
- Experimentar el gust, la satisfacció i el plaer que suposa l'activitat creativa, jugant amb el llenguatge (encreuats, sopes de lletres, jeroglífics, família de paraules, sinònims, antònims...).
- Aprofitar les possibilitats expressives de la comunicació per tal d'adquirir seguretat en les habilitats comunicatives pròpies i en l'ús personal del llenguatge.
- Desenvolupar la sensibilitat estètica mitjançant l'exploració de les possibilitats .
- Expressives comunicatives i creatives de la llengua.
- Utilitzar la llengua com a mitjà per a regular i organitzar la pròpia activitat (prendre notes, resums, esquemes, plans de treball).
- Consultar diferents textos: diccionaris, llibres de text, manuals, etc., per obtenir-hi informació.
- Fer anticipacions sobre el contingut del text, formular hipòtesis i memoritzar dades com a mitjà per assolir aprenentatges.
- Valorar i aplicar l'ús correcte del llenguatge en situacions d'aprenentatge referides a altres àrees curriculars.
- Utilitzar la llengua oral i escrita com a instrument per a la memorització de la informació, la recapitulació i la revisió del procés seguit.

4. CONTINGUTS

4.1. Valencià: llengua i literatura

Els continguts d'aquest cicle, en l'àrea de llengua per a Valencià: llengua i literatura són els següents:

1. Les llengües i els parlants

- Valoració de la lectura de textos de tipologia diversa en valencià.
- Ús del valencià en les relacions interpersonals i en les diferents situacions de comunicació.
- Interés per les tradicions i els costums de la nostra cultura.
- Reconeixement de l'enriquiment que suposa el contacte amb altres cultures i pobles.

- Ús d'un llenguatge no discriminatori i respectuós amb les diferències lingüístiques, culturals, ètniques o de gènere.

2. Parlar, escoltar i conversar

- Escolta de narracions i dictats amb suport audiovisual.
- Producció de textos orals: exposicions, descripcions, narracions, etc. amb un ordre espacial i cronològic.
- Comentari oral dels textos orals i escrits presentats.
- Lectura i escolta de cançons populars i poemes.
- Comentari sobre els diferents suports audiovisuals i sobre la informació que aquets transmeten.
- Expressió oral d'anècdotes, relats de vivències personals, opinions personals, etc.
- Usar la llengua per a desenvolupar hàbits de comportament responsable.

3. Llegir i escriure

- Expressivitat i entonació en la lectura de textos de tipologia diversa.
- Comprensió de les informacions de textos procedents dels mitjans de comunicació diversos: periòdics, revistes, Internet, etc.
- Comprensió d'informació en textos per aprendre i d'informació: llibres de text, diccionaris, fullets informatius, instruccions, etc.
- Observació i comprensió de la informació que aporten els gràfics i els qüestionaris.
- Lectura i comprensió del significat de frases fetes i expressions populars.
- Lectura i comprensió dels elements no lingüístics que caracteritzen els còmics.
- Identificació i escriptura d'avisos i notes.
- Producció de textos diversos: resums, murals, exposicions, etc.
- Lectura i comprensió de poemes i cançons populars.
- Expressió escrita de relats, descripcions de persones i de llocs, frases d'anuncis publicitaris, cartes, etc.
- El llenguatge escrit com a font d'informació, diversió, plaer, entreteniment, enriquiment i perfeccionament de la llengua, i com a expressió dels valors socials i culturals.
- Identificació d'elements no lingüístics que acompanyen el text: il·lustracions, fotografies, esquemes, etc.

4. Educació literària

- Textos narratius: plantejament, nus i desenllaç.
- Textos conversacionals: el diàleg en la narració.
- Textos descriptius i explicatius.
- Poemes: el cal·ligrama i les figures.
- La notícia: què, qui, on, quan.
- Textos tradicionals: endevinalles, embarbussaments, frases fetes, dites i refranys.
- Cartes al director.

5. Coneixement de la llengua

- Vocabulari: ús del diccionari, l'ordre alfabètic, sinonímia i antonímia, paraules polisèmiques, paraules homòfones, paraules compostes, derivació (prefixos, sufixos, gentilicis), famílies de paraules, camps semàntics, frases fetes i locucions.
- Ortografia: la majúscula, la síl·laba tònica i l'àtona, paraules agudes, planes i esdrúixoles, diftong i hiat, les llebres *b* i *v*, la *essa* sorda, la *essa* sonora, l'apostrofació, les lletres *l*, *ll*, *l·l*, els sons de *x*, *tx*, *ig*, *ix*, els sons de la *e* i de la *o*, ús de *j*, *g*, *tj*, *tg*, ús de *c*, *qu*, *g*, *gu*, la dièresi, la partició de dígrafs.
- Gramàtica: la comunicació, lletres, síl·labes i paraules, oració, text i paràgraf, subjecte i predicat, tipus d'oracions, classes de noms, gènere i nombre, l'adjectiu i la concordança, articles i demostratius, possessiu i numerals, el pronom personal, les conjugacions verbals, persona, nombre i temps verbal, formes verbals, adverbis de temps i de lloc.

6. La llengua com a instrument d'aprenentatge

- Producció oral: relat d'anècdotes, elaboració d'informatius, formulació de preguntes, narració de contes, etc.
- Observació i interpretació de gràfics, qüestionaris, resums, murals, etc.
- Usar el llenguatge per adquirir hàbits de comportament responsable.
- Treball en equip i posada en comú de textos explicatius.
- Representacions de diàlegs, recitació i dramatització de poemes, tirallongues, etc.
- Participació activa en debats, entrevistes, i en qualsevol situació comunicativa plantejada a l'aula.
- Valoració dels mitjans de comunicació social com a instrument per a accedir a informacions i experiències amb altres persones.
- Comprensió de textos diversos i interès per ampliar els coneixements que oferixen.

- Familiarització amb llibres i diferents fonts d'informació: diccionaris, fitxes, periòdics, l'ús de l'ordinador, etc.
- Identificació de la lectura i l'escriptura com a fonts d'informació, comunicació i aprenentatge.

OBJECTIUS I CONTINGUTS DEL TERCER CICLE DE PRIMÀRIA

3. OBJECTIUS DE CONEIXEMENT DEL MEDI . TERCER CICLE

En finalitzar el Tercer Cicle d'Educació primària, es pretén que cada alumne i cada alumna aconseguisca els objectius següents:

Objectius per a l'etapa

1. Actuar d'acord amb els hàbits de salut i cura corporal que es deriven del coneixement del cos humà i de les seues possibilitats i limitacions, perquè es comporten progressivament com a éssers humans i mostren una actitud d'acceptació i respecte per les diferències individuals.

Objectius per al Tercer Cicle

- 1.1. Aplicar en la vida quotidiana els hàbits de salut i cura corporal que es deriven del coneixement del cos humà i de les seues possibilitats i limitacions.
- 1.2. Procurar que els hàbits de salut i cura corporal servisquen de satisfacció personal i done exemple als altres.
- 1.3. Mostrar una actitud d'acceptació i respecte cap a totes les diferències individuals (edat, sexe, característiques físiques i psíquiques, etc.).

Objectius per a l'etapa

2. Participar en activitats de grup adoptant un comportament constructiu, responsable i solidari, valorant les aportacions pròpies i alienes tenint en compte objectius comuns, fomentant el cultiu de l'espontaneïtat i la imaginació i respectant els principis bàsics del funcionament democràtic.

Objectius per al Tercer Cicle

- 2.1. Participar en activitats de grup de manera constructiva, responsable i solidària, respectant els principis bàsics establits.
- 2.2. Adoptar una actitud de respecte i valoració de les aportacions pròpies i dels altres tenint en compte els objectius comuns.
- 2.3. Promoure situacions de trobada, comunicació, coneixement i comprensió amb els altres, com a base de l'empatia, la simpatia, el respecte mutu i la solidaritat.

Objectius per a l'etapa

3. Reconéixer i apreciar la seua pertinença a uns grups socials amb característiques i trets propis, promoure un sentiment d'integració a una Comunitat Valenciana, respectant i valorant les diferències amb uns altres grups socials i rebutjant qualsevol classe de discriminació basada en aquests fets.

Objectius per al Tercer Cicle

- 3.1. Reconéixer i apreciar la seua pertinença a uns grups socials determinats (Comunitat Valenciana, Estat espanyol, Unió Europea), amb característiques i trets propis (normes de comportament, costums, valors, llengua, cultura, etc.).
- 3.2. Desenvolupar una actitud de respecte cap a les característiques i trets propis d'uns altres grups, valorant les diferències i rebutjant qualsevol tipus de discriminació.
- 3.3. Propiciar la trobada amb persones i grups diferents, per al coneixement i respecte mutu i l'intercanvi d'opinions respecte a gustos, afeccions, etc.

Objectius per a l'etapa

4. Analitzar algunes manifestacions de la intervenció humana en el medi, avaluar críticament la necessitat i l'abast d'aquestes i adoptar un comportament en la vida quotidiana d'acord amb l'actitud de defensa i recuperació de l'equilibri ecològic i de la conservació del patrimoni cultural, entenent el medi com un sistema en el qual entren en acció elements diferents (naturals, socials, culturals...).

Objectius per al Tercer Cicle

- 4.1. Analitzar l'impacte d'algunes activitats humanes en l'entorn natural i social (paisatge urbà, paisatge agrícola, alteració del curs dels rius, abocaments de fem, contaminació, etc.), tot distingint-ne les positives de les negatives.
- 4.2. Adoptar actituds que contribuïsquen activament a la conservació i millora del medi ambient i del patrimoni natural.
- 4.3. Valorar la dedicació, de manera altruista, d'algunes persones a la cura i millora del patrimoni natural i cultural.

Objectius per a l'etapa

5. Reconéixer en els elements del medi socionatural els canvis i transformacions relacionats amb el pas del temps, indagar algunes relacions de simultaneïtat i de successió d'aquests canvis i aplicar aquests conceptes al coneixement de la realitat social actual i de la d'uns altres moments històrics, fomentant la comprensió del present mitjançant el descobriment de la importància del passat.

Objectius per al Tercer Cicle

- 5.1. Reconéixer l'impacte dels canvis i transformacions provocats pel pas del temps en la Comunitat Valenciana, Espanya i Europa.
- 5.2. Analitzar les relacions de simultaneïtat, successió i causalitat en els canvis socials de les diferents etapes històriques.
- 5.3. Adoptar una actitud de respecte pel llegat històric, social i cultural que rebem.

Objectius per a l'etapa

6. Identificar els elements principals de l'entorn natural, analitzant-ne les característiques més importants, la seua diversitat com a comunitat autònoma, la seua organització i interaccions i progressar en el domini d'àmbits espacials de menys a més complexitat.

Objectius per al Tercer Cicle

- 6.1. Identificar els principals elements del seu entorn natural, analitzant-ne les característiques més rellevants.
- 6.2. Situar i representar espacialment els elements més significatius de la Comunitat Valenciana i d'Espanya, establint semblances i diferències entre les diferents comunitats i valorant la diversitat i riquesa del conjunt.
- 6.3. Desenvolupar una actitud de trobada, coneixement i respecte entre totes les comunitats d'Espanya, les seues cultures i tradicions.

Objectius per a l'etapa

7. Utilitzar codis diferents (cartogràfics, numèrics, icònics, tècnics, etcètera) per interpretar, expressar i representar fets, conceptes i processos del medi sacionatural.

Objectius per al Tercer Cicle

- 7.1. Comprendre, expressar i representar mitjançant codis diferents (cartogràfics, numèrics, gràfics, tècnics, etc.) successos, idees i situacions del seu entorn social, natural i cultural.
- 7.2. Observar i apreciar el valor d'elements diferents (cartogràfics, numèrics, gràfics, tècnics: museus, biblioteques, arxius, etc.) del llegat històric, social, natural i cultural de la comunitat autònoma i dd'Espanya, que representen i expressen fets, conceptes, procediments i actituds.
- 7.3. Desenvolupar una actitud comunicativa i crítica en la realització, valoració, exposició i presentació dels treballs realitzats, aplicant criteris propis d'autoavaluació, analitzant-ne la importància pràctica, lúdica i formativa.

Objectius per a l'etapa

8. Identificar, plantejar-se i resoldre interrogants i problemes en relació amb els elements significatius del seu entorn social i natural, utilitzant estratègies cada vegada més sistemàtiques i complexes de recerca, emmagatzemament i tractament de la informació, de formulació de conjetures tot posant-les a prova, d'exploració de solucions alternatives i de reflexió sobre fets de la vida diària, mantenint una actitud crítica davant dels mitjans d'informació.

Objectius per al Tercer Cicle

- 8.1. Identificar, plantejar i resoldre problemes relacionats amb els elements més significatius del seu entorn natural i social, utilitzant estratègies cada vegada més sistemàtiques i complexes de recerca, recollida, anàlisi, emmagatzemament i tractament de la informació, de formulació d'hipòtesis tot posant-les a prova, d'extracció de conclusions i de proposta d'unes altres alternatives.
- 8.2. Practicar les qualitats bàsiques del pensament científic: objectivitat, reflexió, planificació, rigor, causalitat, etc.
- 8.3. Desenvolupar actituds de valoració positiva dels treballs ben planificats, executats i avaluats, propis i aliens.

Objectius per a l'etapa

9. Dissenyar i construir dispositius i aparells amb una finalitat prèviament establerta, utilitzant el coneixement que tenen de les propietats elementals d'alguns materials, substàncies i objectes.

Objectius per al Tercer Cicle

- 9.1. Dissenyar, construir i avaluar dispositius i aparells amb una intenció determinada, utilitzant el coneixement de les propietats elementals dels materials, substàncies i objectes que han d'utilitzar.
- 9.2. Analitzar i enumerar les propietats dels materials, substàncies i objectes que s'han d'utilitzar.
- 9.3. Desenvolupar actituds de respecte de les normes de cura, higiene i seguretat en la realització dels treballs i en la manipulació de les substàncies i els aparells.

Objectius per a l'etapa

10. Identificar alguns objectes i recursos tecnològics en el medi i avaluar críticament la seua contribució a la satisfacció de determinades necessitats humanes, adoptant posicions favorables perquè el desenvolupament tecnològic s'orienti cap a usos pacífics i cap a una qualitat de vida millor, millorant la situació ambiental del planeta Terra, sense menyscabament de la dignitat humana.

Objectius per al Tercer Cicle

- 10.1. Identificar alguns objectes i recursos tecnològics significatius de l'entorn i assenyalar la seua contribució per a satisfer determinades necessitats humanes, valorant la seua orientació cap a usos pacífics i cap a una qualitat de vida millor.
- 10.2. Comprendre i valorar la utilitat dels objectes i dels recursos tecnològics en la vida de l'ésser humà.
- 10.3. Desenvolupar actituds d'estima i de respecte envers els objectes i els recursos tecnològics que s'apliquen en la vida quotidiana i que contribueixen a la millora de la qualitat de vida.
- 10.4. Valorar les aportacions tecnològiques des d'una perspectiva ètica, tot distingint entre aportacions beneficioses i perjudicials.

4. CONTINGUTS

Els continguts per aquest cicle, en l'àrea de Coneixement del Medi, són els següents:

4.1. Continguts conceptuals

1. El cos humà i la seua relació amb la salut

- Les funcions de relació en l'ésser humà: sentits, sensacions, sistema nerviós i moviments; el cervell humà. Identificació, localització i funcionament bàsic dels principals òrgans i aparells.
- El moviment en l'ésser humà. Els ossos i els músculs, el moviment i les articulacions, l'aparell locomotor. Identificació, localització i funcionament bàsic dels principals òrgans i aparells.
- La reproducció en l'ésser humà. La funció de reproducció. L'aparell reproductor femení. L'aparell reproductor masculí. Fecundació, embaràs i part.
- La salut: hàbits que l'afavorixen i hàbits que la perjudiquen; l'alimentació i les seues repercussions: els bons hàbits, els abusos i les principals atencions del cos.

2. Els éssers vius

- La reproducció dels animals. Identificació, localització i funcionament bàsic dels principals òrgans i aparells.
- La reproducció de les plantes. Identificació, localització i funcionament bàsic dels principals òrgans i aparells.
- Utilitat dels animals i les plantes en la vida de l'ésser humà (alimentació, vestits, convivència, economia, etc.).
- La funció dels animals i les plantes en el medi ambient.

- Relacions alimentàries dels animals i les plantes.
- La dimensió social dels éssers vius.
- Les comunitats d'éssers vius: poblacions vegetals i animals. Associacions intraespecífiques i interespecífiques.

3. El medi físic

- La llum. La llum com a forma d'energia: fonts lluminoses.
- El comportament de la llum: reflexió i refracció.
- La descomposició de la llum: el color.
- L'electricitat i el magnetisme. L'electricitat com a forma d'energia.
- L'electricitat estàtica i el corrent elèctric.
- La producció d'electricitat i el seu aprofitament.
- Els recursos energètics.
- El coneixement de l'univers en l'estat actual de les investigacions científiques.

4. Els materials i les seues propietats

- El comportament dels materials per influència de la llum, l'electricitat, la calor i la humitat.

5. El paisatge

- Elements físics que configuren el relleu d'Espanya. Característiques més importants.
- Elements físics que configuren el relleu d'Europa. Característiques més importants.
- Característiques dels diferents tipus de clima d'Espanya.
- Característiques dels diferents tipus de clima d'Europa.
- Característiques de la hidrografia espanyola.
- Característiques de la hidrografia europea.
- Relacions entre les activitats econòmiques i els elements del medi físic i el seu paper en la configuració dels paisatges.
- Principals factors i activitats que contaminen i degraden el medi ambient.
- L'energia i les seues fonts. Les transformacions de l'energia.

6. La població i les seues activitats econòmiques

- La població espanyola: nombre total, densitat de població i diferenciació per sexes, edats i cultura o religió.
- La mobilitat natural (naixements i morts) i la mobilitat espacial (migracions) de la població espanyola.
- Raons físiques que deriven en una concentració de població més gran o més menuda a Espanya.
- La població europea. Característiques generals de la població d'Europa.
- Els sectors econòmics espanyols. Característiques dels sectors de producció.
- Els sectors econòmics europeus. Característiques generals de l'economia europea.
- El treball i el problema de la desocupació. L'explotació dels xiquets, les dones, els pobres, els emigrants, etc. El treball femení dins i fora de la llar i el repartiment de les tasques domèstiques. L'atenció a la infància i a les persones ancianes. Causes que provoquen la marginació social.

7. L'organització social

- Divisions administratives: l'organització política i social de l'Estat espanyol.
- L'organització política i social de la Unió Europea.

8. Els canvis i els paisatges històrics

- Les grans èpoques històriques: l'Edat Moderna i l'Edat Contemporània.
- Esdeveniments i personatges rellevants de la història d'Espanya i de la Comunitat Valenciana.
- Formes de la vida quotidiana en les societats de les grans èpoques històriques.
- Fonts històriques per a l'estudi i reconstrucció del passat.
- Principals fites del patrimoni artístic de la humanitat, amb una referència especial al patrimoni artístic espanyol i de la Comunitat Valenciana.

4.2. Continguts procedimentals

1. D'observació

- Exploració dels diferents òrgans i aparells del cos humà per analitzar i comprendre el seu funcionament, els seus canvis i habilitats utilitzant models anatòmics i guies senzilles.
- Maneig d'instruments adequats d'observació i mesura.

- Observació del creixement de les plantes i animals de l'entorn pròxim, enregistrament de les seues característiques i anàlisi de les semblances i diferències.
- Manipulació i descripció d'algunes màquines i aparells d'ús freqüent.
- Identificació d'operadors bàsics parcials a l'entorn pròxim (rodes, corrioles, palanques, etc.) i anàlisi de les seues funcions.
- Descripció de diferents tipus d'energia que utilitzen algunes màquines d'ús quotidià.
- Utilització de diferents mitjans de comunicació i classificació dels diferents tipus de notícies que comuniquen.
- Identificació en plans, mapes, fotografies, etc., dels elements bàsics que configuren el paisatge de la Comunitat Valenciana, d'Espanya i d'Europa.
- Observació de les principals relacions entre els elements físics i humans del paisatge de la Comunitat Valenciana i d'Espanya.
- Localització dels agrupaments de població de la Comunitat Valenciana, d'Espanya i d'Europa en mapes de xicoteta i de gran escala.
- Identificació de les xarxes i infraestructures de transport en mapes de xicoteta i de gran escala de la Comunitat Valenciana i d'Espanya, i maneig dels símbols convencionals que s'hi utilitzen per representar-les.

2. De tractament de la informació

- Recollida sistemàtica d'informació, utilitzant diverses fonts, sobre els aspectes de l'ésser humà.
- Anàlisi de la repercussió de determinades pràctiques i hàbits sobre el desenvolupament físic i intel·lectual i la salut.
- Classificació dels éssers vius.
- Anàlisi de les diferències i les semblances entre els éssers vius i els inerts.
- Utilització de tècniques de consulta i d'interpretació de guies i claus per a la identificació de plantes i animals.
- Classificació primària de materials bàsics, tenint en compte criteris diferents.
- Recollida sistemàtica de dades sobre les característiques físiques bàsiques de materials de l'entorn pròxim: estat, propietats i aplicacions.
- Recollida de dades sobre les característiques més importants del relleu de la Comunitat Valenciana i de la resta d'Espanya i d'Europa.

- Comparació de paisatges diferents de la Comunitat Valenciana i de la resta d'Espanya a partir de l'observació directa o a partir de fotos, mapes, textos, etc.
- Classificació dels elements naturals i humans de determinats paisatges de la Comunitat Valenciana i d'Espanya.
- Recollida d'informació sobre la població de la Comunitat Valenciana i d'Espanya, mitjançant qüestionaris, enquestes, entrevistes, censos o unes altres ferramentes, per elaborar una senzilla classificació escrita o gràfica de les dades obtingudes.
- Anàlisi de les activitats econòmiques predominants a la Comunitat Valenciana i a la resta d'Espanya.
- Anàlisi de les causes que provoquen la marginació i la injustícia socials.
- Anàlisi de les relacions bàsiques entre el medi físic, les activitats econòmiques i el traçat de les xarxes i mitjans de comunicació, usant diferents fonts d'informació.
- Recollida d'informació de distintes fonts, sobre els canvis polítics i socials al llarg de la història, especialment de la Comunitat Valenciana i d'Espanya.
- Classificació i arxiu de distints materials del passat de la Comunitat Valenciana i d'Espanya.

3. D'aplicació de la informació

- Elaboració d'informes orals i escrits amb el contingut de les observacions realitzades en plantes i animals.
- Elaboració d'informes orals i escrits sobre aspectes del cos humà i la salut.
- Disseny i realització d'experiències senzilles per a l'estudi de l'aire, l'aigua, el sòl i les roques de la Comunitat Valenciana i d'Espanya, tenint en compte els seus aspectes observables i manipulatius.
- Expressió oral i escrita en defensa dels éssers vius i del medi ambient.
- Ús d'instruments variats per interpretar, classificar i expressar determinats fenòmens i elements del medi físic.
- Planificació i realització d'experiències amb materials i màquines d'ús comú.
- Disseny, realització i interpretació d'entrevistes sobre els usos humans dels elements del medi físic.
- Disseny d'algun aparell o màquina per solucionar un problema concret i la construcció d'aquest de manera col·lectiva.
- Situació i descripció d'elements físics de la Comunitat Valenciana i d'Espanya.

- Elaboració de croquis i plans senzills de la Comunitat Valenciana i d'Espanya, utilitzant signes convencionals i aplicant nocions bàsiques d'escala.
- Realització d'un mapa mural de la Comunitat Valenciana i d'Espanya amb fotos, retalls de revistes, dibuixos, etc.
- Planificació i realització d'entrevistes i qüestionaris per obtenir informació sobre el funcionament dels grups socials més pròxims (col·legi, clubs esportius i socials, AMPA, etc.).
- Realització de dramatitzacions, simulacions, col·loquis, etc., sobre el funcionament dels grups socials del seu entorn.
- Elaboració individual i col·lectiva de notícies utilitzant mitjans de comunicació diferents.
- Planificació d'itineraris de viatge utilitzant els mitjans de transport de la Comunitat Valenciana i d'Espanya.
- Planificació i realització d'entrevistes per arrebregar informació sobre la història de la Comunitat Valenciana i d'Espanya.
- Elaboració d'un eix cronològic amb els esdeveniments més significatius de la història, amb un interès especial en la Comunitat Valenciana i en Espanya.

4.3. Continguts actitudinals

- Valoració, acceptació i respecte de les possibilitats i limitacions del propi cos i del dels altres.
- Interés i curiositat per conèixer i comprendre el funcionament del cos humà.
- Apreciació de la importància dels aliments en el creixement i desenvolupament corporal.
- Adopció dels hàbits de cura personal i d'higiene necessàries: endreça, salut, alimentació i prevenció de malalties.
- Curiositat i respecte pels éssers vius que ens envolten, i descobriment de les diferències i les semblances entre animals i plantes.
- Respecte per les normes d'ús, seguretat i manteniment dels instruments d'observació i de treball.
- Valoració de les màquines i aparells, com ara construccions humanes destinades a satisfer les seues necessitats.
- Interés, gust i creativitat en la planificació i construcció de dispositius senzills d'ús pràctic.
- Interés pel reciclatge ecològic de materials.

- Sensibilitat, gust i precisió per l'adequada i estètica elaboració i presentació de les activitats realitzades.
- Valoració de la riquesa i diversitat dels paisatges de la Comunitat Valenciana, d'Espanya i d'Europa.
- Sensibilitat i respecte per la conservació del medi ambient.
- Respecte per les distintes activitats i professions, totes necessàries i complementàries per al conjunt de la societat.
- Valoració del treball domèstic i reconeixement de la necessitat de la col·laboració de tots per al millor funcionament de la llar.
- Acceptació i respecte de les normes bàsiques de convivència.
- Reconeixement de l'existència de diferències en els seus grups de pertinença per raons ètniques, culturals, sexuals, de condició social, etc. i rebuig de la discriminació per aquestes causes.
- Anàlisi crítica d'algunes informacions i anuncis publicitaris que els mitjans de comunicació més utilitzats ens ofereixen.
- Respecte i pràctica dels costums familiars, locals, comarcals, de la Comunitat Valenciana i de la resta d'Espanya.
- Sensibilitat i gust pel gaudi del patrimoni natural, social i cultural i interès pel seu manteniment i recuperació.
- Curiositat i respecte per les formes de vida i els vestigis del passat i d'unes altres cultures, especialment de la Comunitat Valenciana i d'Espanya.
- Respecte de qualsevol forma de vida i dels valors diferents als propis.

3. OBJETIVOS DE MATEMÁTICAS . TERCER CICLO DE PRIMARIA

Al finalizar el Tercer Ciclo de Educación Primaria, se pretende que los alumnos y las alumnas alcancen los siguientes objetivos:

Objetivos para la etapa

1. Utilizar el conocimiento matemático para comprender, interpretar, valorar y producir mensajes orales y escritos sobre hechos o fenómenos conocidos.

Objetivos para el Tercer Ciclo

- 1.1. Utilizar los conceptos básicos matemáticos sobre el número, las operaciones básicas de cálculo, la medida, las formas geométricas y su situación en el espacio, sus posibilidades operatorias y de organización de la información, para comprender hechos y fenómenos conocidos.

- 1.2. Utilizar los distintos lenguajes matemáticos (numérico, geométrico y gráfico) para interpretar, producir y valorar informaciones y mensajes sobre hechos y fenómenos conocidos.
- 1.3. Utilizar el conocimiento matemático para interpretar, producir y valorar informaciones y mensajes sobre hechos y fenómenos conocidos.

Objetivos para la etapa

2. Reconocer en su medio habitual situaciones y problemas en los que se requieran operaciones elementales de cálculo, de geometría y de lógica, formularlos empleando el lenguaje matemático y resolverlos mediante los algoritmos correspondientes.

Objetivos para el Tercer Ciclo

- 2.1. Reconocer situaciones que puedan ser resueltas con la ayuda de códigos, números naturales, fracciones y números decimales.
- 2.2. Resolver situaciones cuyo tratamiento requiera más de dos operaciones elementales de cálculo, utilizando los algoritmos correspondientes e interpretando el resultado.
- 2.3. Detectar y resolver problemas del entorno cotidiano, mediante operaciones de geometría y de lógica.

Objetivos para la etapa

3. Utilizar adecuadamente los instrumentos de medida y cálculo, sometiendo los resultados a una revisión sistemática.

Objetivos para el Tercer Ciclo

- 3.1. Utilizar las medidas de longitud, capacidad, masa y tiempo, sus múltiplos y divisores.
- 3.2. Explorar y utilizar instrumentos de cálculo (calculadora de cuatro operaciones), analizando su adecuación, ventajas e inconvenientes, y revisando los resultados.
- 3.3. Explorar y utilizar instrumentos de medida (regla graduada, compás, unidades de longitud, capacidad y masa, reloj, etc.), decidiendo sobre la pertinencia y ventajas que implica su uso y revisando los resultados.

Objetivos para la etapa

4. Valorar la importancia del sistema métrico decimal como sistema de medida utilizado internacionalmente, teniendo en cuenta la pertinencia y las ventajas que implica su uso y sometiendo los resultados a una revisión sistemática.

Objetivos para el Tercer Ciclo

- 4.1. Valorar la importancia de utilizar internacionalmente el sistema métrico decimal.
- 4.2. Efectuar mediciones de longitud, capacidad y masa, comparándolas con otras unidades de medida diferentes a las nuestras (pies, galones, libras, etc.) y sometiéndolas a una revisión sistemática.
- 4.3. Conocer y respetar sistemas y unidades de medidas diferentes a los nuestros.

Objetivos para la etapa

5. Elaborar y utilizar estrategias personales de aproximación y cálculo mental, de estimación y orientación espacial para la resolución de problemas elementales, modificándolas si fuera necesario.

Objetivos para el Tercer Ciclo

- 5.1. Comparar cantidades cada vez más complejas, tanto estimando como contando, y expresar el resultado.
- 5.2. Efectuar operaciones de cálculo mental cada vez más complejas mostrando confianza en las propias capacidades.
- 5.3. Elaborar y utilizar estrategias personales de estimación, aproximación y cálculo mental, y de orientación espacial para la resolución de problemas sencillos a partir de su conocimiento de los números y de las operaciones.

Objetivos para la etapa

6. Identificar formas geométricas en el entorno y ser capaz de expresarlo con claridad, utilizando el conocimiento de sus elementos y propiedades para incrementar su comprensión y desarrollar nuevas posibilidades de acción en dicho entorno.

Objetivos para el Tercer Ciclo

- 6.1. Reconocer en el entorno objetos y espacios con diferentes formas geométricas y expresarlo con claridad y precisión.
- 6.2. Comprender mejor el propio entorno y desarrollar nuevas posibilidades de acción sobre este, utilizando los conocimientos sobre las formas geométricas, sus propiedades y tamaños, describiendo apropiadamente posiciones y trayectorias de objetos en el espacio.
- 6.3. Definir de forma precisa la propia situación y la de los objetos, utilizando diferentes puntos de vista y sistemas de referencia apropiados.
- 6.4. Construir e interpretar croquis, planos, mapas y maquetas, reconociendo en ellos elementos importantes y recorridos.

Objetivos para la etapa

7. Utilizar técnicas elementales de recogida de datos para obtener información sobre fenómenos y situaciones del entorno, representándolas de forma gráfica y numérica, y formarse un juicio sobre ellos.

Objetivos para el Tercer Ciclo

- 7.1. Utilizar técnicas de recogida de datos de la realidad cotidiana, organizando los resultados en tablas y gráficos.
- 7.2. Observar y tomar datos sobre hechos, fenómenos y situaciones de la realidad cotidiana para clasificarlos y cuantificarlos, formándose juicios sobre ellos en función de su probabilidad y plausibilidad, y representándolos gráfica y numéricamente.
- 7.3. Representar datos mediante diagramas de barras e interpretar tablas y gráficas similares contextualizadas.

Objetivos para la etapa

8. Conseguir emplear habitualmente códigos y sistemas de numeración, y utilizar adecuadamente las operaciones elementales para resolver problemas de la vida cotidiana.

Objetivos para el Tercer Ciclo

- 8.1. Emplear habitualmente códigos y sistemas de numeración y las operaciones adecuadas para resolver problemas de la vida cotidiana.
- 8.2. Seleccionar y aplicar pertinentemente la operación adecuada con los datos disponibles en diferentes situaciones.

Objetivos para la etapa

9. Apreciar el papel de las matemáticas en la vida cotidiana, disfrutar con su uso y reconocer el valor de actitudes, como la confianza en sus propias capacidades para afrontar los problemas, la exploración de distintas alternativas, la conveniencia de la precisión o la perseverancia en la búsqueda de soluciones y apreciar lo que tienen de positivo los errores cometidos.

Objetivos para el Tercer Ciclo

- 9.1. Valorar la necesidad e importancia de las matemáticas en la vida cotidiana.
- 9.2. Mostrar interés y perseverancia en la búsqueda de soluciones a situaciones problemáticas y apreciar lo que tienen de positivo los errores cometidos.
- 9.3. Manifestar creatividad en la exploración de distintas alternativas en la resolución de problemas cada vez más complejos.
- 9.4. Disfrutar con las diferentes posibilidades de representación de datos de forma numérica y gráfica.

Objetivos para la etapa

10. Demostrar sensibilidad y gusto por el rigor y la precisión en la realización de los cálculos y por la representación ordenada y clara del proceso seguido y de los resultados obtenidos.

Objetivos para el Tercer Ciclo

- 10.1. Mostrar sensibilidad y gusto por el rigor y la precisión en la realización de cálculos cada vez más complejos y por la representación ordenada y clara del proceso y de los resultados.
- 10.2. Manifestar satisfacción por el progreso de sus conocimientos matemáticos.
- 10.3. Afrontar con autonomía situaciones problemáticas cada vez más complejas, sin abandonar las tareas hasta haberlas concluido.

4. CONTENIDOS DE MATEMÁTICAS . TERCER CICLO DE PRIMARIA

Los contenidos para este ciclo, en el área de Matemáticas, son los siguientes.

4.1. Contenidos conceptuales

1. Números y operaciones

- Sistema de numeración decimal.
- Operaciones con números naturales.
- La calculadora.
- La división.
- Los números negativos.
- Comparación y ordenación de números enteros.
- Suma de números enteros.

2. Potencias y raíz cuadrada

- Las potencias.
- Cuadrados y cubos.
- Potencias de base diez.
- Raíz cuadrada.

3. Múltiplos y divisores

- La relación de divisibilidad: múltiplos y divisores.
- Divisores de un número.
- Múltiplos de un número.

- Múltiplos comunes a dos números mínimo común múltiplo.
- Criterios de divisibilidad.
- Números primos y números compuestos.

4. Los números decimales

- Décima, centésima y milésima.
- Aproximación de números decimales.
- Suma y resta de números decimales.
- Multiplicación de números decimales.
- División de un número decimal entre un entero.
- Propiedad fundamental de la división.
- División de números decimales.

5. Las fracciones

- Las fracciones como cociente de dos números.
- La fracción de una cantidad.
- Fracciones equivalentes.
- Suma y resta de fracciones con distinto denominador.
- Multiplicación de una fracción por un número entero.
- Multiplicación de fracciones.
- División de fracciones.

6. Proporcionalidad y porcentajes

- Magnitudes directamente proporcionales.
- Reducción a la unidad.
- El tanto por ciento o porcentaje.
- Porcentajes y fracciones: equivalencias.

7. La medida de longitudes

- Las unidades de medida de longitud.
- Operaciones con medidas de longitud.

8. Formas planas

- Relación entre la circunferencia y su diámetro.
- Longitud de la circunferencia.
- Figuras circulares: semicírculo, sector circular, segmento circular y corona circular.

9. Elementos del plano

- Medida de ángulos: el grado, el minuto y el segundo.
- Suma de ángulos.
- Resta de ángulos.
- Suma de los ángulos de triángulos y cuadriláteros.

10. La medida de superficies

- Las unidades de superficie.
- Operaciones con unidades de superficie.
- Área del rectángulo.
- Área del cuadrado.
- Área del rombo.
- Área del romboide.
- Área del triángulo.
- Área de polígonos regulares.
- Área del círculo.
- Estimación del área de figuras planas no poligonales.

11. Formas espaciales

- Los poliedros: prismas, pirámides y otros poliedros.
- Los poliedros regulares.
- Los cuerpos de revolución: conos, cilindros y esferas.

12. La medida de volumen

- El volumen.
- Unidades de volumen.

13. Azar y probabilidad

- Experiencias aleatorias.
- Lo seguro, lo probable, lo imposible.
- La probabilidad de un suceso.

14. Orientación espacial

- Planos y mapas.
- La escala.

4.2. Contenidos procedimentales

1. De práctica de números y operaciones

- Comparación entre números naturales y entre fracciones sencillas, mediante ordenación y representación gráfica.
- Comparación entre fracciones sencillas y números decimales, mediante ordenación, representación gráfica y transformación de unas en otras.
- Utilización de los números negativos como código para expresar temperaturas, alturas, etc.
- Lectura y escritura de números en distintos contextos, utilizando las potencias de base diez.
- Composición y descomposición factorial de números y de forma polinómica, utilizando las potencias de base diez.
- Automatización de los algoritmos de las operaciones de suma, resta, multiplicación y división de números naturales.
- Utilización de las propiedades de las operaciones como estrategias de cálculo.
- Estimación del resultado de un cálculo y valoración del resultado obtenido.
- Utilización de diferentes estrategias para resolver problemas numéricos y operatorios.
- Explicación del proceso seguido en la realización de cálculos y en la resolución de problemas.
- Elaboración de estrategias personales de cálculo mental.
- Estimación de probabilidades sobre un suceso o fenómeno.
- Utilización de argumentos plausibles.
- Identificación de problemas de la vida diaria en los que intervienen varias operaciones.

- Utilización de la calculadora de cuatro operaciones y toma de decisiones sobre la conveniencia o no de usarla, atendiendo a la complejidad de los cálculos y a la exigencia de exactitud de los resultados.
- Identificación de series de números proporcionales.
- Interpretación, cálculo y comparación de porcentajes.

2. De manejo de medidas y de organización de la información

- Establecimiento de relaciones cuantitativas de longitudes, superficies, capacidades y masas.
- Estimación de medidas de longitudes, superficies, capacidades, masas, intervalos temporales, etc.
- Utilización de instrumentos de medida: regla graduada, compás, cinta métrica, cronómetro, balanza de pesas, transportador de ángulos, etc.
- Elección de las unidades e instrumentos de medida más adecuados, atendiendo al objeto de la medición.
- Construcción de instrumentos sencillos para efectuar mediciones directas de longitudes, superficies, capacidades y masas.
- Establecimiento de relaciones, transformaciones y equivalencias entre las diferentes unidades de una misma magnitud.
- Elaboración y utilización de estrategias personales para llevar a cabo estimaciones de medida.
- Explicación del proceso seguido y de la estrategia utilizada en la medición.
- Utilización de algoritmos y elaboración de estrategias personales para llevar a cabo mediciones de perímetros, áreas y volúmenes, de manera exacta y aproximada.
- Utilización del sistema monetario (euro), aplicando las equivalencias y operaciones correspondientes.
- Resolución de situaciones problemáticas en las que intervenga el cálculo con euros.
- Resolución de situaciones problemáticas relacionadas con la medida.
- Representación de datos en tablas de frecuencias y gráficas, en diagramas de barras y cálculo de la moda y de la media.
- Utilización de la media y de la estadística como medida promedio en situaciones y hechos cotidianos.

3. De conocimiento de las formas geométricas y de la situación en el espacio

- Elaboración y utilización de códigos propios para describir e interpretar la situación de un objeto en el espacio.
- Representación y lectura de puntos en los sistemas de coordenadas cartesianas.
- Lectura, interpretación, descripción y construcción a escala de planos y maquetas.
- Lectura, interpretación, descripción y reproducción de mapas.
- Reconocimiento y descripción de figuras y formas planas y volumétricas, utilizando el vocabulario geométrico básico.
- Construcción de figuras geométricas planas y de cuerpos geométricos.
- Comparación y clasificación de figuras y cuerpos geométricos, utilizando diversos criterios (lados, ángulos, vértices, ejes de simetría, etcétera.).
- Formación de figuras planas y cuerpos geométricos a partir de otras figuras, por composición y descomposición, con ayuda de instrumentos de dibujo.
- Trazado de una figura plana simétrica de otra respecto de un elemento dado (puntos y ejes de simetría) con la ayuda de los instrumentos de dibujo.
- Utilización de los instrumentos de dibujo habituales (regla, compás, escuadra, cartabón, etc.) para la construcción y exploración de formas geométricas.

4.3. Contenidos actitudinales

- Curiosidad por indagar y explorar las regularidades y las relaciones de los conjuntos numéricos.
- Sensibilidad e interés por las informaciones y mensajes de naturaleza numérica, apreciando la utilidad de los números en la vida cotidiana.
- Rigor en la utilización de los símbolos numéricos y las reglas de los sistemas de numeración.
- Confianza en las propias capacidades.
- Gusto por la elaboración y el uso de estrategias personales de cálculo mental.
- Tenacidad y perseverancia en la búsqueda de soluciones a un problema.
- Curiosidad por el cálculo de probabilidades en la vida cotidiana.
- Gusto por la presentación ordenada y clara de los cálculos y de los resultados.

- Espíritu crítico en el uso de la calculadora, realizando una comprobación posterior a la operación si es necesario.
- Valoración de la importancia de las mediciones y estimaciones en la vida cotidiana.
- Gusto por la precisión apropiada en la realización de mediciones.
- Curiosidad e interés por averiguar la medida de algunos objetos y la duración de algunas acciones.
- Valoración del sistema métrico decimal como sistema de medida aceptado internacionalmente.
- Interés y gusto por la descripción precisa de situaciones, orientaciones y relaciones espaciales, utilizando el lenguaje geométrico básico.
- Curiosidad e interés por identificar formas y relaciones geométricas en los objetos del entorno.
- Sensibilidad y gusto por la elaboración y por la representación cuidadosa de las construcciones geométricas.
- Apreciación de la utilidad de los sistemas de referencia y de la representación espacial en la vida cotidiana.
- Precisión y cuidado en el uso de instrumentos de medida y de dibujo.
- Interés y perseverancia en la búsqueda de soluciones a situaciones problemáticas relacionadas con la organización y utilización del espacio.
- Tendencia a expresar todos los elementos significativos de una representación gráfica, evitando interpretaciones parciales y precipitadas.
- Valoración de la expresividad del lenguaje gráfico como forma de representar datos.
- Apreciación de la limpieza y el orden en la elaboración y presentación de tablas y gráficos.
- Interpretación de tablas numéricas presentes en el entorno habitual.

3. OBJECTIUS DE LES LLENGÜES : CASTELLÀ I VALENCIÀ

En finalitzar el Tercer Cicle d'Educació Primària, es pretén que els alumnes assolisquen els objectius següents:

Objectius per a l'etapa

1. Comprendre discursos orals i escrits, interpretant-los amb una actitud crítica, i aplicar la comprensió d'aquells a noves situacions d'aprenentatge.

Objectius per al Tercer Cicle

- 1.1. Comprendre discursos escrits i orals i d'altres construïts amb codis diferents i dins de contextos diversos.
- 1.2. Interpretar diferents discursos amb actitud crítica i aplicar-los a noves situacions d'aprenentatge.
- 1.3. Analitzar aspectes del text (estructura del discurs, tipologia, vocabulari, intenció, etc.).

Objectius per a l'etapa

2. Expressar-se oralment i per escrit de manera coherent, amb atenció a les característiques de les diferents situacions de comunicació i als aspectes normatius de la llengua.

Objectius per al Tercer Cicle

- 2.1. Expressar-se oralment i per escrit adequadament, amb atenció a les característiques de les diferents situacions de comunicació.
- 2.2. Utilitzar de forma adequada els aspectes normatius de la llengua.
- 2.3. Utilitzar un lèxic adequat i potenciar l'ús creatiu de la llengua.
- 2.4. Desenvolupar el pensament lògic, la sensibilitat estètica i la capacitat creativa, i gaudir, respectar i valorar críticament les obres pròpies i alienes.

Objectius per a l'etapa

3. Reconèixer i apreciar la diversitat lingüística de la Comunitat Valenciana, de l'estat espanyol i de la societat en general, valorant la seua existència com un fet cultural enriquidor.

Objectius per al Tercer Cicle

- 3.1. Reconèixer i apreciar el valor de l'enriquiment que suposen la diversitat lingüística i cultural de l'estat espanyol i de la societat en general.
- 3.2. Reconèixer les diverses llengües i varietats de la Comunitat Valenciana.

Objectius per a l'etapa

4. Conèixer la realitat lingüística de la Comunitat Valenciana i els problemes que origina el contacte de llengües, valorant la necessitat de recuperar l'ús normalitzat del valencià.

Objectius per al Tercer Cicle

- 4.1. Conèixer els distints usos orals i escrits de les diferents llengües de la Comunitat Valenciana en diferents mitjans de comunicació i altres publicacions.

- 4.2. Eliminar qualsevol tipus de prejudici o d'estereotip personal o social que supose una manca de valoració i respecte enfront el fet enriquidor de la diversitat.
- 4.3. Corregir els aspectes que poden produir confusió o dificultats de comprensió pel contacte de les dues llengües de la Comunitat Valenciana.

Objectius per a l'etapa

5. Utilitzar la llengua oral per a intercanviar idees, experiències i sentiments, adoptant una actitud respectuosa davant les aportacions dels altres i atenent les regles pròpies de l'intercanvi comunicatiu.

Objectius per al Tercer Cicle

- 5.1. Expressar amb claredat, de forma raonada i coherent, les vivències, les idees, les observacions i els sentiments.
- 5.2. Triar les formes de comprensió i expressió adequades a les diferents situacions i intencions comunicatives.
- 5.3. Valorar i acceptar les aportacions pròpies i alienes, i respectar les normes de l'intercanvi comunicatiu.

Objectius per a l'etapa

6. Combinar recursos expressius, lingüístics i no lingüístics, per a interpretar i produir missatges amb diferents intencions comunicatives.

Objectius per al Tercer Cicle

- 6.1. Utilitzar i combinar diferents recursos expressius lingüístics i no lingüístics per a produir i interpretar missatges amb diferents intencions comunicatives.
- 6.2. Desenvolupar la capacitat de comprensió crítica i la llibertat i riquesa d'expressió.
- 6.3. Analitzar diferents missatges sobre una mateixa qüestió, i interpretar les intencions dels seus autors.
- 6.4. Utilitzar codis lingüístics i no lingüístics en les produccions pròpies per fer-les més creatives i personals.

Objectius per a l'etapa

7. Utilitzar la lectura com a font de plaer, d'informació i d'aprenentatge i com a mitjà de perfeccionament i d'enriquiment lingüístic i personal.

Objectius per al Tercer Cicle

- 7.1. Desenvolupar l'hàbit i el gust per la lectura, i dedicar-li part del temps lliure disponible.

- 7.2. Llegir en veu alta i en silenci i utilitzar la lectura com a mitjà de diversió i aprenentatge.
- 7.3. Desenvolupar la crítica en les produccions pròpies amb finalitats diverses, i valorar aquestes produccions com a font d'aventura, oci, diversió, informació, aprenentatge i com a destresa bàsica per a l'enriquiment de la pròpia llengua i la cultura personal.

Objectius per a l'etapa

8. Explorar les possibilitats expressives orals i escrites de la llengua per a desenvolupar la sensibilitat estètica, amb la recerca de camins creatius en l'ús autònom i personal del llenguatge.

Objectius per al Tercer Cicle

- 8.1. Desenvolupar el gust literari i la capacitat estètica, de manera que facilite la comprensió i expressió d'idees i sentiments.
- 8.2. Explorar i aplicar les possibilitats expressives bàsiques de la llengua oral i escrita, adquirint seguretat en les pròpies habilitats comunicatives i usos personals del llenguatge.
- 8.3. Expressar per escrit, de forma cada vegada més complexa, ordenada i coherent, idees, vivències, sentiments, fets reals i fantàstics, tant en prosa com en vers.

Objectius per a l'etapa

9. Utilitzar la llengua oralment i per escrit com a instrument d'aprenentatge i planificació de l'activitat, mitjançant procediments que faciliten l'elaboració i l'anticipació d'alternatives d'acció, la memorització d'informació i la recapitulació i revisió del procés seguit.

Objectius per al Tercer Cicle

- 9.1. Utilitzar la llengua oral i escrita com a mitjà per a regular i organitzar la pròpia activitat (prendre notes, resums, esquemes, plans de treball).
- 9.2. Consultar diferents textos: diccionaris, llibres de text, manuals, etc., per obtenir-hi informació.
- 9.3. Fer anticipacions sobre el contingut del text, formular hipòtesis i memoritzar dades com a mitjà per assolir aprenentatges.
- 9.4. Valorar i aplicar l'ús correcte del llenguatge en situacions d'aprenentatge referides a altres àrees curriculars.

Objectius per a l'etapa

10. Reflexionar sobre l'ús de la llengua, començant a establir relacions entre els aspectes formals i els contextos i intencions comunicatives als quals responen, per tal de millorar les pròpies produccions.

Objectius per al Tercer Cicle

- 10.1. Reflexionar sobre l'ús de la llengua com a objecte d'observació de conductes, costums i cultures diverses.
- 10.2. Diferenciar diferents situacions de comunicació i buscar les formes d'expressió adequades a cadascuna, relacionant-les amb les estructures gramaticals adequades.
- 10.3. Expressar-se per escrit utilitzant les normes de la llengua escrita.

Objectius per a l'etapa

11. Reflexionar sobre l'ús restringit del valencià, com a varietat de llengua minoritzada, a fi d'ampliar els usos personals en situacions formals.

Objectius per al Tercer Cicle

- 11.1. Ampliar el lèxic valencià conegut i incorporar-lo en les seues produccions orals i escrites.
- 11.2. Utilitzar el valencià en situacions formals i informals.
- 11.3. Utilitzar el valencià com a llengua de comunicació en diferents situacions.

Objectius per a l'etapa

12. Reflexionar sobre l'ús de la llengua com a vehicle de valors i prejudicis classistes, racistes, sexistes, etc., a fi d'introduir les correccions pertinents.

Objectius per al Tercer Cicle

- 12.1. Prendre consciència dels usos de la llengua que reflectixen prejudicis i actituds discriminatòries respecte del sexe, la raça, la classe social, les creences, etc.
- 12.2. Adquirir un permanent interès personal davant l'autocorrecció en el llenguatge, amb la finalitat d'evitar un ús discriminatori i inadequat.
- 12.3. Desenvolupar una actitud crítica davant els missatges que transmeten els mitjans de comunicació i la publicitat, i mostrar una especial sensibilitat i rebuig davant els que incorporen qualsevol tipus de discriminació social, sexual, racial, etc.

4. CONTINGUTS DE LES LLENGÜES : CASTELLÀ I VALENCIÀ

4.1. Valencià: llengua i literatura

Els continguts que Anaya Educació proposa per al tercer cicle, en l'àrea de Llengua per a Valencià: llengua i literatura, són els següents:

4.1.1. Continguts conceptuals

1. Iniciació a la literatura i gèneres textuais

- La literatura com a instrument de transmissió, creació i enriquiment cultural.
- La literatura com a estètica.
- Tipologia textual: textos narratius, informatius breus, descriptius, expositius, teatrals (diàlegs, acotacions), instructius, poètics (vers, estrofa i rima), periodístics.
- Tradició oral: endevinalles, embarbussaments, frases fetes, dites i refranys.
- Estructura de diferents tipus de textos (per exemple, del relat: plantejament, nuc i desenllaç).
- Els textos literaris: formes i anàlisis d'alguns recursos literaris.
- La biblioteca: organització, funcionament i ús.

2. La llengua com a objecte de coneixement

- **Vocabulari.** Tipus de diccionaris. Sinònims i antònims. Polisèmia i homonímia. Paraules primitives, derivades i compostes. Enumeració i epítet. Definició de noms. Definició d'adjectius. Definició de verbs. Estrangerismes i neologismes. Camp semàntic. Onomatopeies. Locucions i frases fetes. Sigles i abreviatures. Castellanismes. Metàfora i metonímia.
- **Gramàtica.** Text, paràgraf, oració i paraula. El nom: gènere, nombre i classes. Els determinants. Graus de l'adjectiu. Classes de pronoms. Verbs regulars i irregulars. Els verbs auxiliars. Els adverbis. La preposició i la conjunció. L'oració: el grup del subjecte. L'oració: el grup del predicat. El complement directe. El complement indirecte. El complement circumstancial. Classes d'oracions. Interjeccions.
- **Ortografia.** Normes d'accentuació. L'accentuació diacrítica. Diftongs creixents i decreixents. Hiats. Accentuació i dièresi. L'apòstrof. Punt, coma i punt i coma. Dos punts, punts suspensius, cometes i parèntesis. L'oposició *b/p*, *d/t*, *g/c*. Les lletres *b* i *v*. Paraules amb *j*, *g*, *tj* i *tg*. Paraules amb *l*, *l·l*, *ll*. La *s* sorda i sonora. Paraules amb *x*, *tx*, *ig*, *ix*. Paraules homòfones. El guionet en els compostos i en els numerals.

3. Expressió oral i expressió escrita

- La necessitat de l'expressió oral i escrita en el medi habitual de l'alumnat en les diferents situacions de comunicació.
- Els llenguatges oral i escrit com a fonts d'informació, diversió, plaer, entreteniment, enriquiment i perfeccionament de la pròpia llengua, i com a expressió de valors socials i culturals.
- Característiques de situacions comunicatives de diferents tipus de textos orals.
- Expressió oral de: autoretrats, biografies i memòries, exposició de notícies, recitació de poemes, diàlegs i monòlegs teatrals, entrevistes, recitació de versos encadenats, arguments, interpretació d'anuncis publicitaris, compleció de diàlegs i d'històries, donar opinions, simular situacions, comentar poemes.
- El llenguatge oral i altres elements no lingüístics que l'acompanyen: pronúncia, ritme, entonació i expressivitat.
- Característiques de situacions i intencions comunicatives de textos escrits.
- Expressió escrita de: coherència i cohesió textual, descripció en publicitat, notícies periodístiques, rima i estrofa, escriptura de diàlegs, cal·ligrames, l'ordre en l'exposició, expressió de sentiments, enquestes, entrevistes, diari personal, textos instructius, reportatges, escriptura de poemes, etc.
- El llenguatge escrit i altres elements no lingüístics que l'acompanyen: il·lustracions, fotografies, esquemes, etc.

4.1.2. Continguts procedimentals

1. Expressió oral i escrita

- Expressió de discursos orals i textos escrits en diferents situacions i intencions comunicatives.
- Detecció de la interrelació entre el codi oral i l'escrit.
- Realització de guions, qüestionaris, resums, esquemes, etc.
- Utilització de les habilitats lingüístiques i les regles interactives adequades en la comunicació oral amb els altres (conversa, diàleg, entrevista, exposició, debat, etc.).
- Recitació de textos diversos amb l'entonació adequada.
- Utilització de les habilitats lingüístiques i les regles pròpies de la comunicació escrita.
- Realització de comentaris de textos amb l'anàlisi de les idees principals.
- Elaboració de resums a partir de textos escrits.

- Producció de textos escrits amb l'aprofitament de les possibilitats creatives que ofereix el llenguatge escrit.
- Comparació de discursos orals i textos escrits.
- Anàlisi de recursos literaris.
- Resum de les idees fonamentals de textos literaris, establint-ne relacions.
- Comentari i opinió personal sobre textos llegits.
- Producció de textos literaris a partir de l'observació i l'anàlisi de textos models (contes, llegendes, romanços, poemes, textos dramàtics, etc.).
- Producció de textos literaris originals.

2. La llengua com a objecte de coneixement

- Derivació i composició de paraules.
- Identificació de paraules pertanyents al mateix camp semàntic.
- Formació de famílies lèxiques.
- Representació gràfica correcta dels fonemes de la llengua.
- Utilització de les normes ortogràfiques presentades.
- Accentuació correcta de paraules.
- Identificació del diftong i del hiat.
- Ús adequat dels signes de puntuació.
- Apostrofació de paraules.
- Classificació i identificació dels tipus de paraules: nom, pronom, adjectiu, determinants, verb, adverbi, preposició i conjunció.
- Classificació, identificació i utilització dels determinants.
- Identificació de la flexió de noms i adjectius, i del grau dels adjectius.
- Concordança del nom amb l'adjectiu i els determinants.
- Identificació de la conjugació, el mode, el temps i les formes verbals.
- Identificació del subjecte i del predicat d'oracions donades.
- Concordança entre subjecte i predicat.
- Identificació d'oracions gramaticals i agramaticals.
- Utilització de diccionaris i enciclopèdies.
- Ús de la biblioteca (seccions, fitxers, normes de préstec, etc.).

- Utilització de les noves tecnologies de la comunicació per obtenir informació.

4.1.3. Continguts actitudinals

- Interés per participar en situacions de comunicació oral i escrita.
- Valoració del llenguatge oral i escrit com a instrument necessari per a desenvolupar-se en la vida quotidiana.
- Sensibilitat i flexibilitat davant les aportacions de la resta de companys en diàlegs, textos descriptius, narratius, instructius, etc.
- Respecte per les normes d'interacció verbal.
- Sensibilitat i actitud crítica davant temes i expressions que mostren discriminació social, sexual, racial, etc.
- Valoració de la qualitat dels missatges orals i escrits propis i aliens (coherència, correcció i propietat expressiva), com a mitjà per assegurar una comunicació fluida i clara.
- Gust per altres recursos de comunicació que recolzen el llenguatge oral (gestos, moviment corporal, etc.).
- Sensibilitat envers l'aspecte lúdic i creatiu del llenguatge oral i escrit.
- Interés i respecte per les varietats lingüístiques de la Comunitat Valenciana.
- Sensibilitat pels textos literaris de tradició oral i escrita (romanços, contes, llegendes, etc.).
- Valoració de la importància de l'ús dels accents i dels signes de puntuació.
- Cura i respecte pels llibres com a patrimoni de tots.
- Sensibilitat per l'ús de les biblioteques i respecte per les normes que regixen la seua utilització.
- Valoració per la utilitat de diccionaris i enciclopèdies.
- Valoració del llenguatge i dels recursos literaris com a font d'informació, plaer, debat, joc, etc.
- Valoració del text literari com a font de transmissió cultural.
- Satisfacció per participar en els comentaris col·lectius sobre les lectures literàries i per compartir l'experiència lectora.
- Interés per les funcions que acomplixen els diferents tipus de missatges en els mitjans de comunicació social (publicitat, informació, distracció, etc.), i actitud crítica davant dels missatges que transmeten.

- Sensibilitat estètica en la forma de coordinar el llenguatge verbal amb altres sistemes de comunicació no verbal (ordre, claredat, equilibri, ritme, etc.), en funció de la intenció comunicativa.

OBJECTIUS DE PLÀSTICA . TERCER CICLE DE PRIMÀRIA

En finalitzar el Tercer Cicle d'Educació Primària, es preten que cada alumne i cada alumna aconseguisca els objectius següents:

- Desenvolupar la lectura visual seguint un procés del general al detall, per a establir múltiples connexions amb la pròpia experiència.
- Analitzar els elements del llenguatge plàstic i visual (treballs expressius amb línies, distinció de diferents tipus de textures, manipulació de formes, realització de mescleres i combinacions de colors), i utilitzar els aprenentatges per a realitzar produccions cada vegada més riques i personals.
- Analitzar els elements que formen part del concepte d'organització de la composició plàstica (ordre, mesura, agrupament...).
- Comprendre missatges visuals emesos a través de cartells, diapositives, senyals de circulació, televisió...
- Relacionar de distintes formes els elements plàstics bàsics per a expressar vivències.
- Explorar noves possibilitats de creació després de conèixer diverses tècniques i materials.
- Desenvolupar l'actitud crítica respecte als diferents elements visuals, dramàtics i sonors que es reben de l'entorn.
- Conèixer tècniques plàstiques cada vegada més complexes i els materials i els processos que intervenen en cada una d'elles.
- Iniciar-se en l'ús progressiu de tècniques audiovisuals bàsiques i en el maneig dels aparells relacionats amb aquestes.
- Seleccionar successos rellevants de la realitat quotidiana per a la seua aplicació a experiències dramàtiques i conèixer distintes produccions escèniques a fi d'incorporar elements nous al joc dramàtic.
- Realitzar jocs d'expressió per a representar situacions i personatges quotidians i imaginaris aplicant aprenentatges dels tres àmbits de l'Educació artística.
- Millorar l'expressió vocal i corporal a través d'exercicis de control i relaxació.
- Conèixer el propi cos i el dels altres com mitjà vàlid d'exploració i de percepció.
- Conèixer i diferenciar els diversos elements que formen part de la dramatització (personatges, conflicte, trama, espai i temps).
- Perfeccionar el control corporal i el moviment en l'espai, per a recrear danses existents i noves coreografies.
- Consolidar els coneixements sobre l'entorn cultural i les realitats d'altres pobles i cultures.
- Reconèixer i codificar els sons i els ritmes i seleccionar en cada cas els sons adequats per a dur a terme les pròpies experiències musicals i representar a través del cos aspectes musicals com ara forma, velocitat, ritme, incoent, a mes, la interpretació de formes polifòniques.
- Conèixer i utilitzar procediments bàsics de la producció i l'execució musicals per a aplicar-los en diferents situacions creatives.
- Practicar la sonorització de textos, poesies i cançons i les execucions rítmiques i esquemes d'acompanyament més complexos que incloguen la superposició de parts.
- Comprendre i interpretar esquemes rítmics i melodies expressades a través del llenguatge musical.
- Aprendre cançons que integren certes dificultats en relació amb intervals,

ambits, rítmica, durada... i interpretar-les a l'unison o en forma de canon o *ostinato*.

- Seleccionar i classificar sons i melodies diversos atenent diversos criteris.
- Aprofundir en el desenvolupament de les capacitats d'anàlisi i de percepció de l'element artístic, per a aconseguir nivells d'observació cada vegada mes sistèmatics i autònoms.
- Utilitzar les diverses formes d'expressió de manera cada vegada mes autònoma i creativa i aplicar els coneixements de les distintes tècniques i materials artístics per a enriquir les pròpies produccions.
- Analitzar les manifestacions artístiques i els seus elements mes significatius en l'entorn per a aconseguir progressivament una percepció sensible de la realitat.
- Crear progressivament una imatge positiva de si mateix i acceptar les pròpies possibilitats i limitacions i desenvolupar les actituds de respecte per les produccions dels companys i de les companyes i cap al patrimoni cultural de l'entorn.
- Adquirir confiança en les elaboracions artístiques pròpies, gaudir amb les manifestacions culturals de l'entorn i apreciar la seua contribució al gaudi i al benestar personal.
- Planificar, realitzar i valorar les activitats pròpies i les col·lectives.
- Acceptar i respectar els diferents punts de vista dels integrants del grup i desenvolupar actituds de no discriminació cap als altres.
- Iniciar-se en el procés de recerca d'informació per a enriquir les pròpies produccions i comprendre millor les dels altres.
- Valorar críticament les pròpies produccions i les dels altres analitzant d'una forma ordenada els diversos elements artístics que hi intervenen.
- Augmentar l'autoestima i gaudir amb l'evolució de l'obra a través de la dificultat progressiva.
- Analitzar les diferents formes en que operen els mitjans de comunicació i incorporar aquests aprenentatges en les pròpies produccions.
- Desenvolupar la capacitat per a percebre i analitzar els elements naturals i les manifestacions artístiques de l'entorn.
- Valorar la importància de les manifestacions culturals pròpies i d'altres llocs, i manifestar actituds de respecte i interès cap a elles.